

HÉTFŐI NAPLO

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre --- 100.000 K
Félévre --- 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
dinár. Ausztriában 2800 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rákai Sálifárd uca 3. szám

Telefon: J. 5-96, vasárnap este: J. 62-38

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 június 22

25. szám

II. Ottót ünnepelték a legitimisták körmen- dizászlóbontó gyűlésén

Apponyi, Andrássy, Sigray és Friedrich
a jogfolytonosság helyreállítását követelték

Körmen, június 21.

(Kiküldött tudósítók telefon-
jelentése)

Vasárnap délelőtt zászlódszót öltött Körmen város, amely beszámolóra várta képviselőjét, Sigray Antal grófot és diszpolgárát: Apponyi Albert grófot. Kíséretükben megjelentek a beszámoló Andrássy Gyula gróf, Pallavicini György örnagy, Rakovszky István, Cziráky György gróf, Palugyay Mór, Friedrich István, Lingauer Albin, Farkas Tibor, Vargha Gábor, Huszár Elemér, Taszler Béla, Rein János és mások. Apponyi és Andrássy már szombaton Körmenre érkeztek és az éjszakai Sigray ivánci kastélyában tölthették. A többi vendég vasárnap reggel érkezett meg Körmenre. A Bathányi téren díszkapu várta a képviselőket virággal és nemzeti színű zászlókkal, majd autón a közönség és az iskolaszervekkel sorfalak között a hercegi vár kertjébe hajtottak.

A szónokok a márványterem erkélyén sorakoztak. Többszer embergőllő áll, hatalmas gyűrű vette körül a szónokokat, akiket szűnni nem akaró éljenzéssel fogadtak. Kluge Pál városbíró üdvözölte az illusztris vendégeket, majd jelentette, hogy Ugron Gábor, Huszár Károly, Grätz Gusztáv, Grieger Miklós, Zichy János gróf, Károlyi József gróf és Szilágyi Lajos táviratban mentették ki távollétüket.

A legnagyobb magyar asszony magyar királynak neveli fiát

Sigray Antal gróf

beszámolójában az ország gazdasági helyzetéről beszélt. Nem tartozik azok közé — mondotta —, akik politikai ellenfeleink érdemeit el nem ismerik és konstatálni óhajtja, amit mindenki örömmel tapasztal, hogy hosszú idő után végre sikerült gazdasági téren az államháztartásban stabilitást elérni és a koronának külföldi viszonylatban nyugóponthoz teremtani a körmeneknek.

— Nem mulaszthatom el — folytatta — rámutatni arra, hogy a szandás megrázkódtatta az egész gazdasági életet, mert a kormány finanszírozásának kapkodó volt. Nem tudta eltalálni a kormány a helyes mértéket sem az adózásban, sem a léptetésben. Olyan hihetetlenül ma-

gas adókulccsal jött a kormány, hogy a gazdák legnagyobb része annyira tönkrement, hogy még a beígért hosszulejárati kölcsön is nehezen fog segíteni.

Arányos adózásra van szükség.

Ugyanez a fejtelenség és kapkodás érvényesül külpolitikánkban is. Folyton változtatják a külügyminisztereket, sőt legtöbbször nincs is felelős külügyminiszterünk, pedig csak a helyes és önrzertes külpolitika képzhető elő az egyetlen kivezető utat a béke revízióját és annak lehetőségét, hogy a magyar trónt Szent István koronájának örököse, II. Ottó elfoglalhassa.

A közönség perceikig tartó éljenzéssel tüntetett II. Ottó király mellett. Sigray Antal az éljenzés után így folytatta:

A királykérdésről nem beszélék.

Apponyi Albert hatalmas beszéde a jogfolytonosság helyreállításáról

Ezután

Apponyi Albert gróf.

a közönség ezreinek perceikig tartó ünneplése közben állott fel szólásra. — Összejöttünk számosan a közélet öregebb és ifjabb harcosai — mondotta —, hogy hitvallást tegyünk azon elv mellett, amely mindnyájunkat és az itt levőkön kívül ezeket és százezreket, bármilyen legyenek is a részletek kérdésében az eltérések — egyest: a jogfolytonosságnak nemzetfontos elvét.

A jogfolytonosság elve ma a törvényes királynak számított voltában és abban nyilvánul meg, hogy ő nem veheti át az ország kormányzását.

Ugyanez a harc, amely az elmúlt időkben az alkotmányos népi jogokért folyt, most a törvényes és alkotmányos királyság helyreállításáért folyik. Ez nem egyszóval királyimadás, hanem az alkotmányos királyság intézményének, az ősi alkotmány kiegészítő részének kultusza.

A jogfolytonosság egy és osztálytalan, amely meg volna tá-

mert királykérdés nincs és sohasem let volna, ha azok a hatalmi tényezők, akik az ellenforradalmi győzelem után, mint első állottak a nagy nyilvánosság előtt, úgy mertek volna hűvállást tenni, mint gyakran, talán túlszivesen is négy szem között.

A mi feladatunk: előkészíteni azt a jövőt, amikor a számkivetésből visszahozhatjuk és megkoronázhatjuk az ifjú királyt.

(Hosszas és lelkes éljenzés.)

— Ne féljen senki attól, hogy magyarul nem tud, idegen király fog a magyar trónra ülni, mert mi előtanúi vagyunk annak, hogy a legnagyobb magyar asszony, a magyar királyné

magyarnak és magyar királynak neveli Ottó fiát.

(Megújuló éljenzés és hosszantartó taps.)

ülközik.

Mi sohasem fogjuk a nemzetet kockáztatni kitenni,

mert Deák Ferenczel tartunk: „A nemzetért mindent lehet kockáztatni, de a nemzetet semmiért!” Azokat az intézményeket, amelyeket a megtámadott jogfolytonosság helyében ideiglenesen létesíteni kell, mint ideiglenes jogintézményeket tiszteletben tartjuk és tiszteletben fogjuk tartani, mert utóvégre a nemzetnek nem szabad anarchiába esnie. De, ha ezek az intézmények nem úgy fogják fel feladatukat, mint ahogy azt mi fel fogjuk, hogy tudniillik:

ezeknek az intézményeknek a hivatása: előkészíteni a jogfolytonossághoz való visszatérést,

ha át akarunk alakulni, vagy ha létesíteni akarunk végleges valamit ami nem a jogfolytonosság helyreállítása, akkor ezzel a forradalmi jogalkotás terére léptek, ami minden esetben bizonytalansággal, annak minden erkölcsi gyengeséggel, elfajulásával: diktatúrához, pretorianizmushoz vezet.

Apponyi Albert ezután azt fejtette ki, hogy

a legitimizmus nem Habsburgkérdés.

Majd így folytatta:

— Tanúi vagyunk, hogy az ifjú király (Eljen II. Ottó!) a magyar alkotmány szellemében nevelkedik. Azt mondják, hogy a legitimizmus hitvallása ellenkezik a demokratikus feljövallással. A demokráciának: a nép szervezett hatalmának egyensúlyozottnak és mérsékelt tényezőkkell körülbástyázva lenniök. Különb az a veszély fenyeget, hogy valamilyen népszecsély jut uralkomra.

— Én értem, hogy olyan hatalmas, amelyek erkölcsileg gyenge alapon állanak, félnek a jogterjesztéstől, félnek a szabadságtól. De az a hatalom, amelynek évezredek gyökerei vannak, az nem fél a jogterjesztéstől.

A magyar demokráciának legjobbat, sőt egyetlen eszköze a törvényes királyság helyreállítása.

Ebben van a magyar jelennek, a magyar igazságnak, a magyar haladásnak a magyar jövőnek egyik záloga.

— E helyről kérem Magyarországot minden gondolkodó fiát, az egész magyar népet, hogy csoportosuljanak, tartsanak ki addig, amíg a gondviselés kegyelméből azt tényleg megvalósítási szerencsénk lesz.

Szünni nem akaró, lelkes éljenzés és taps, a közönség Apponyit nem akarja lebozsátani a pódiumról.

Az integer Magyarországot csak a jogfolytonosság alján érhetjük el

Közben Andrássy Gyula gróf szólott:

— Azokhoz — mondotta Andrássy —, amit előttem kifejtettek, már csak azt akarom fűzni, hogy ha ez így van, akkor el kell határozni, hogy

ezt az országot megmentő igazságot meg is valósítjuk.

A kérdés csak az, hogyan csináljuk ezt meg. Miként törekedjünk a törvényes királynak uralmát helyreállítani, Ottó királyt visszahozni.

A régi integer Magyarországot csakis a törvényes alapon, a jogtiszelet, a jogfolytonosság alapján érhetjük el.

Ezután a különféle legitímistákról beszél *Andrássy*, majd így folytatja:

Senki sem áll távolabb a kalandoktól, mint én. Én csak biztos alapon akarok állni, de aggodalom nélkül, felelősségem tudatában mondom, hogy merhetjük hirdetni meggyőződésünket, nem kell félnünk attól, hogy ily nagy célokat hirdessünk. *Aból még veszedelem nem lesz, ha például holnap egy legitímista többség venné át a kormányzatot, még nem jelent felfordulást, veszedelmet, ha okosan, óvatosan, de ugyanakkor határozottan és bátran történik.*

Minden kockázatot kerülni kell, de bátornak kell lenni. *Amnyi öndőltségre ennek a rongy Magyarországnak is lehet, hogy a cél kitűzésében mindaddig, amíg erőszakos eszközökhöz nem nyúl, ne zavarja senki.*

Célunk legyen egy olyan többség megalkotása, amely a politikai helyzetet úgy alakítsa, hogy

az ország kockáztatása és veszélyeztetése nélkül vissza lehessen hozni a királyt.

Olyan belpolitikát folytasson, mely egyesíti az egész nemzetet a legitímizmus gondolata megett, amely lehetővé teszi, hogy a király ne mint egy várt, egy osztály, egy irány, hanem az egész nemzet törvényes királyaként jöhessen vissza hozzánk.

Friedrich — Farkas — Haller

Nagy taps és éljenzés után *Friedrich István* beszélt. Rámutatott arra, hogy a királyság tekintélyét részletekben visszaállítani nem lehet. Foglalkozott a szabad királyválasztás kérdésével és közben gúnyosan jegyezte meg, hogy az a nép, amely a kormány szerint még képviselőt sem tud választani, semmisségre sem érejt a királyválasztásra.

Közben megeredt az eső. *Friedrich* abba akarta hagyni beszédét, de a tömeg „halljuk”-kiáltással buzdította a beszéd folytatására. *Friedrich* beszédének többi részét a maradvány-teremben mondotta el.

Magyarország boldogulása érdekében — mondotta Friedrich — vissza kell helyezni az igazi tekintélyt, a királyt.

Nagy éljenzés után *Farkas Tibor* beszélt. Kijelentette, hogy bár a részletkérdés tekintetében nem mindenben ért egyet az előtte felszólalókkal, az ősi magyar intézmények tiszteletben, tükéletesen együtt érez velük. A kormány gazdasági politikáját kritizálta.

Utána *Haller István* népiesen magyarázta a jogfolytonosságot és a legitímizmust.

Jager József dr. ügyvéd, a körmeneti párt elnöke tartott záróbeszédet, amely után a gyűlés egy órákor a Himnusz énekletével véget ért. A közönség még *Lingauer* Albert akarta hallani, ő azonban közben eltávozott.

Sigrayt és kíséretét a *Balthády* hercegi család látta vendégül, a sajtó képviselői pedig a „Koroná”-ban rendezett banketten vettek részt. A budapesti vendégek a délutáni gyorsral tértek vissza.

Rácz Vilmos dr. visszautasítja a fajvédő sajtó újabb durva támadását

A fajvédők reggeli orgánuma vasárnapi számában szokatlanul erős támadás jelent meg dr. Rácz Vilmos ellen. A vádaskodó cikke vonatkozólag kérdést intézett dr. Rácz Vilmoshoz, aki munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Most vasárnap este értesültem arról az aljas, gaz támadásról, amely a diszkvalifikált főszerkesztővel bíró fajvédő lapban jelent meg és amely az eddigi összes ellenem szinte naponta intézett támadásait felülmúlja.

— Erdemben nincs tehát módom arra válaszolni az idő rövidsége miatt — nem lévén ma vasárnap

Pesten — csak annyit mondhatok, hogy minden írott sor értékét és súlyát az azt aláíró egyén értéke adja meg. Aki *Budavary Miklós* ismeri, az tudja, hogy gyilkos, mert védtelen emberek meggyilkolásában veit részt.

— Nem tudom mással megmagyarázni ezt az aljas rágalomhadjáratot, amelyet ellenem a fajvédő sajtó már hetek óta intéz, mind azzal az elvadult politikai gyűlölettel, amely ezt a társaságot minden cselekedetében jellemzi.

A cikke csak annyit, hogy elejétől végig szemszedetett rágalom és hazugság!!

Bajtárs nyerte a derbyt Pronto második, Montalto harmadik Budapesti lóversenyek

Ünnepi esemény színhelye volt vasárnap a budapesti új lóversenypálya. Az év legnagyobb versenye, az ötszáz millióval dotált derby került lefutásra. Négy éven át *Alagon* került lefutásra ezen legnagyobb tenyészversenyünk és ezért semmi fény és pompa nem övezte ezt a klasszikus eseményt. Sajnos, az idén sem volt az a nagy társadalmi esemény, amely más országokban van, ha a derbyt futják, az idő teljesen elrontotta a szép napot, közvetlen a versenyek előtt hatalmas zápor vonult el, így a derby napja meg sem közelítette a megívott vagy a Milleniumi díj nagy közönségét. A versenyen jelen volt *Horváth Miklós* kormányzó és családja. Magnásaink nem nagy számmal kecsétek fel a derby napját. Pedig a derby egyik volt a legszemélyesebb versenyeknek, amelynek vasárnap budapesti pályán eddig lefutottak, mert starthoz álltak benne legjobb háromvesseink *Sirocco*, a bécsi derby győztese, *Montalto* a Milleniumi díj győztese, *Bajtárs*, az Alagi díj győztese, a Dreher-lovak: *Csavargó II.* és *Koral*, amelyeket szintén nagyon jó hír előzte meg és végül *Pronto*, amely tavaly óta hatalmas javuláson ment keresztül. A párdénál legjobban *Bajtárs* és *Montalto* tetszettek, míg a Dreher-lovak és *Sirocco* tultrénirozott lovak benyomását tették. A start gyorsan sikerült. Koral vezet *Csavargó II.* előtt, *Sirocco* utolsó, a fáválnál a Dreher-lovak verve vannak. *Montalto* került az élre, mögötte *Bajtárs*, *Montalto* könnyen elűt *Montalto* mellett és igen könnyen két és fél hosszal nyer, a vé-

gész jövő *Pronto* lesz második, *Sirocco* egészen utolsó. *Bajtárs* győzelme nagyon népszerű volt, a jelenlevő gazdáját, gróf *Jankovich Endrét* a közönség zajos óvációban részesítette. A derby napján különben nagyon szép versenyek voltak a minden futásban nagy mezőnyök állottak a starter zászlaja elé.

A nap részletes eredménye a következő:

I. 1. *Utolsó* (Martinek 4). 2. *Borgia* (12). 3. *Koppány* (2 real). F. m.: *Bonheur*, *Székelyvér*, *Delia*. ½ h. 2 h. 10: 54, 32, 45.

II. 1. *Kesely* (Schejbal 4). 2. *Műcsuska* (3). 3. *Rozsalaény* (6). F. m.: *Szőzsegy*, *Felpézn*, *Sabri Jóska*, *Antinea*. ½ h. 1½ h. 10: 33, 13, 13, 18.

III. Derby. 1. *Bajtárs* (Sajdik 1%).

2. *Pronto* (Gutai 6%).

3. *Montalto* (Gutai 6%).

4. *Csavargó II.* (Szabó L. II. 2%).

F. m.: *Sirocco* (2), *Koral* (8). 2½ h. 2 h. 10: 23, 16, 25.

IV. 1. *Papagena* (Schejbal 3). 2. *Tóalmás* (1%). 3. *Krikri Pasha* (6). F. m.: *Nandine*, *Pomvagli*, *Nádor*, *Viktoire*, *Andromeda*, *Bootlegér*. 2 h. 2 h. 10: 51, 14, 17.

V. 1. *Sárgám* (Gutai 6). 2. *Felkelő* (4). 3. *Bergere* (3). F. m.: *Frirol*, *Utmutató*, *Szándék*, *Poseuse*, *Embona*, *Maros*, *Mausika*, *Párkány*, *Sunyi*. ½ h. fejh. 10: 102, 30, 21, 22.

VI. 1. *Nápoly* (Gutai 3). 2. *Mádi* (2). 3. *Dsungel* (4). F. m.: *Patyolat*, *Eloplement*, *Paraszt*, *Fruzi*, *Ametist*, *Pütyöke*, *Facette*, *Fodros*, *Fenegyerek*, *Blondian*, *Mádi II.*

Országosan körözött nagystilű szélhámosnőt fogtak el Pécsen

Kanonok és ezredes nagybácsik és 2000 dollár meséljével csalta végig az egész Dunántúlt

A budapesti rendőrfőkapitányság tegnap értesítést kapott a pécsi rendőrkapitányságtól, hogy ott egy nagystilű szélhámosnőt fogtak el, akinek a küldött fényképek és ujjlenyomatok alapján a személyazonosságát kéri megállapítani.

A pécsi rendőrkapitányság közölte azt is, hogy a szélhámos asszony Pécsen a menekült családok iránt érdeklődött és így jutott el *Horváth János* ottani rendőrfőtörzsőrmesterhez, aki *Lugosról* menekült *Pécse*. *Horváth János*nak mint *Szilbertné* mutatkozott be és elmondta, hogy pár nappal ezelőtt jött *Lugosról*, ahonnan üzenetet hozott *Horváth* rokonától. *Horváthék* barátságosan fogadták a jó megjelenésű asszonyt, aki nagy bőbeszédűséggel hamarosan elmondta egész naionalitját. Múltán fécélja az volt, hogy bizalmat keltsen maga iránt, azadag rokonsággal hozakodott elő; címesítte, hogy egyik nagybácsija *Szombathelyen* kanonok, a másik *Lőkösödön* ezredes és végül szorélyen kiruk-

kolt azzal is, hogy neki *Lugoson* 800 katasztrális hold földből álló birtoka van. Majd nagy hönleányi erényeiről emlékeztet meg és éppen hönleányi szíve készítette — mondotta — hogy eljőjön Romániából és a menekültek, valamint hozzátartozóik között összekötést teremtsen, ismeri a román cenzurat és tudja, hogy milyea fontos az, hogy tartózkodás nélkül válthassanak üzenetet a menekültek régi otthonukban lakó hozzátartozóikkal.

Mesélt arról is, hogy *Szombathelyen* kanonok nagybátyjánál 2000 dollárja van. Mindjárt engedélyt is kért *Horváthéktól*, hogy még onnan irhasson *Szombathelyre*, tekintettel arra, hogy magával hozott pénze teljesen elfogyott. A fölölményes bevezetés után végül a nő kérte *Horváthot*, hogy kölcsönözzen neki 100.000 koronát addig, amíg *Szombathelyről* megérkezik a pénze. *Horváthéknak* gyanus volt az asszony és felszólította, hogy igazolás céljából kövesse őt a rendőrségre. Alig kezdték

meg a kihallgatását, az asszony rosszul lett, szeméi kimeredtek, szédül pedig véres hab bugyborékol. Azonnal a kórházba szállították.

A pécsi rendőrség azonban tovább nyomozott és hamarosan megállapította, hogy *Szilbertné* azonos azzal a nővel, aki *Kiss Ferenc* pécsi lakostól közel 3 millió koronát csal ki, de akkor mint *Jugoszlávjai* menekült szerepelt. Egyebekben *Kissnek* is előadta a 2000 dollár meg a nagybácsik meséjét és végül pillanynyi pénzavarára hivatkozva kiosalta a pénzt.

A budapesti rendőrkapitányság megállapította a közötti adatok alapján, hogy a Pécsen elfogott nagystilű szélhámosnőt *Dengl József*nek hívják és hasonló csalások miatt a székesfehérvári törvényszék meg 1923-ban két és fél évi fegyházra ítélte. A fegyházban azonban betegséget szimulált, a budapesti gyűjtőfogházba szállították, ahonnan betegség címen két hónapi büntetés megszakitást kapott. A két hónap letelte után köteles lett volna jelentkezni a gyűjtőfogházban, miután ezt nem tette meg, szőköt fegyenecnek tekintették és elrendelték körözését.

A további nyomozás minden megállapítást nyert az is, hogy *Dengl József*nek hasonló trükkökkel Budapesten, Szeghalmon, Mórón és még sok más kisebb dunántúli községben követett el csalásokat.

Ruhák

- virágos, könnyű anyagból ... 190
- virágos grenadínból ... 400
- modern anyagból ... 500
- oskós selyemből ... 950
- nyers selyemből ... 700

Blúzok

- batisztból ... 150

Aljak

- gyapjuszővből ... 150

Kabátok

- covercoatból ... 600
- gyapjuszővből ... 350

A főnti árak ezzer koronában értendők

Hölzer

szenterénjében IV. Kossuth Lajos u. 9

Budapesti Szimfónikus Zenekar nagy hangversenyei

- Ábrányi Emil* cinók karnagy
- Márkus Dezső*
- Müller Károly*
- Fraknoi Károly* karnagyok vezénylete alatt

az Alsó-Margitszigeten

Márkus Imre *áttermei, kávéház és tejszarnioka*
1925 Junius 22-től esténként

Részletes műsor a helyszínen
Külön belépődíj nincs

Erasmó M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Representanz von Textilfabriken

Meinl-kávé

Ne rágalmazzunk uram!

Nem szívesen irunk magunkról, az országot, a nemzetet, az élet névtelen napzámóiról; az újságírókról. És hogy ma mégis önmagunkról kell írunk e helyen, arra okot egy bíróság előtt elhangzott tanuvalomás ad okot.

Hozzászoktunk az utóbbi években ahhoz, hogy boldog, boldogtalan, előkelő szabású cipőjének porát, vagy otromba csizmájának sarát belénk, újságírókba töltsék s ha bajba jut, a mi hófehér köpenyünkkel igyekszik takarni szennyét. Egyetlen országban, egyetlen időben nem volt annyi sajtópör, mint nálunk napjainkban és a nagy urak könnyelmű kiszólásaiért ép úgy, mint a szegénység védelméért a nemzetet e névtelen napzámóinak, az újságíróknak kell megfizetni.

És ez a társadalom önzetlenül, önfeláldozóan, magáról egészen megfeledkezve vállalja mindazt a kötelezettséget, mely hivatása becsületes teljesítéséért ráhárul és vállalja a büntőt, a pénzbírságot akkor, amikor emberfeletti agy- és idegmunkával a köz érdekében keresi az igazságot, mert azt keresi, azt munkálja minden újságíró azokkal a betűkkel, amelyeket papírra vet, s amely másnap az újságok hasábjain megjelenik, hogy vérvé, meggyőződésévé legyen a közvéleménynek.

De amennyire hivatásunk kötelessége, hogy névtelenül áldozzuk az anyunk és idegeink energiáját a köz otlárán az igazságért, ép annyira kötelességünk, hogy kari becsületünk fehér köpenyegére vizsgáljunk.

A napokban egy bírósági tárgyaláson vallomás hangzott el és az a vallomás a legsúlyosabb vádat tartalmazta a magyar újságírók ellen. A vallomás azt állította, hogy bizonyos bűncselekmény kapcsán illegitim összegek hovaforrása került szóba és a vád, hogy ezekből az illegitim pénzekből a sajtó munkásai részesedtek bűnös módon.

A vád olyan súlyos, mintha csak egy katolikus papról azt állítanák, hogy elárulta a gyónási titkot, mert az újságíró hivatását tartjuk olyan szentségnek, melyet bűnös pénzből áruba bocsátani becstelenségnek bélyegezzük.

Nem tudjuk, hogy mennyire haladt a nyomozás megállapítása, helyeseljük, hogy az újságíró egyesület ügyvése megtette a lépéseket a megtorlásra, de ez nem minden.

Izenis akarjuk és követeljük, hogy erre a vallomásra teljes világosság derítsék a legsúlyosabbban. Egy pillanatig sem állhat a magyar újságíró társadalom az alatt a vád gyanu alatt, hogy pénzért megvásárolható, vagy megvesztegethető. Meggyőződésünk, hogy a vallomás, mely elhangzott hamis és a vád alaptalan, de a vallomás elhangzott nyílt bírósági tárgyaláson, a vád nyomdafestéket kapott a lapok hasábjain és a közvélemény egy pillanatig se maradhat kétségek közt, az újságíró társadalom egy pillanatig se állhat ilyen gyanu alatt.

Követeljük a tisztázást. Követeljük a neveket nyilvánosan, ahogyan a vád és a vallomás elhangzott. Ha volt magyar újságíró, aki hivatásáról megfeledkezve, illegitim hivatásáról megfeledkezve, illegitim pénzből áruba bocsátotta az igazságot, melynek ha névtelenül is, de kéréssel és elgáncsolhatatlan harcosává, küzdő katonájává kellett volna lennie, akkor neveket követelünk a nyilvánosság azokat és hogy megbélyegezzük azokat és kegyetlen igazsággal kirekesztjük az újságírók társadalmából, az újságírók eme parazitáitól meg kell szabadítani az újságírást.

Am ha a vád hamis, akkor meg a megtorlást követeljük haborozás nélkül, mert a magyar újságírást egy pillanatig se sértheti, hogy minden sáros csizmát, piszkos kezét, vagy beszenyezett becsületet az újságírók palástjával takarjanak, vagy törőljenek le a közvélemény nyilvánossága előtt.

És amíg a vallomástévő konkrét neveket és bizonyítékokat nem tudukál, hitvány rágalmazónak minként tekintjük s ezért mi vállaljuk a felelősséget.

Az ellenzék követeléseket állít az indemnitás átengedéseért

Vass József bízik az ellenzék belátásában

20%-kal emelik a tisztviselőfizetéseket

Amióta Bethlen István gróf miniszterelnök és Bud János pénzügyminiszter Genfből hazaértek, a pénzügyminisztérium majdnem valamennyi ügyosztálya a genfi tanácskozások eredményének feldolgozásával foglalkozik. A legfontosabb teendő természetesen az 1925-1926. évi költségvetés összeállítása volt, amelynek munkálatai Bud János pénzügyminiszter idejéig még vasárnap is kora reggeltől késő estig igénybe vették. Az összegegyeztetés munkája szombaton reggel kezdődött, de még a késő éjszakai órákban sem fejeződött be, úgyhogy a vasárnapot is a hétfőn a nemzetgyűlés elé terjesztendő javaslatok szövegének végleges megállapítására kellett fordítani.

Bud János pénzügyminiszter vasárnap délelőtt 11 órától kezdve a pénzügyminisztériumban.

Órákon át tárgyalt a minisztérium osztályvezetőivel: Szabóky Alajos, Vargha Imre és Kernler Kálmán államtitkárokkal, Jakobb Oszkár miniszteri tanácsossal, a költségvetési osztály vezetőjével, Iklódy Szabó Andor miniszteri tanácsossal, a hitelszély vezetőjével és több referenssel.

Nagy elfoglaltsága közben is alkalomunk volt

A pénzügyminiszter nyilatkozata

BUD JANOS

pénzügyminiszterrel beszélni, aki a következőket mondotta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— A nemzetgyűlés hétfői ülésén beterveztem az 1925-26. évi költségvetést és ezzel együtt az új költségvetési év első

hat hónapjában

viselendő közterhekre és állami kiadásokra vonatkozó felhatalmazási, vagyis az indemnitási javaslatot. A költségvetés betervezése alkalmából a parlamenti gyakorlatnak megfelelően hosszabb beszédben fogom ismertetni a pénzügyi helyzetet és a költségvetést.

Arra a kérdésünkre, hogy a felhatalmazási javaslat mennyiben lépi túl az indemnitás szokásos kereteit, Bud János pénzügyminiszter ezeket mondotta:

— A genfi tanácskozások eredményeinek

az ország egyetemes érdekében szükséges mielőbbi gyakorlati megvalósítása

a kormány kötelességévé tette, hogy már most, az indemnitás betervezésekor kérjen felhatalmazást olyan intézkedések foganatosítására, amelyek egyébként az appropriációs, vagy megajánlási javaslatba volnának felveendőek.

Bud miniszter nyilatkozatát kiegészítik a következő

illetékes helyről

szerzett információk:

— A pénzügyminiszter hétfői expozéjában, amelyben a költségvetést fogja ismertetni, a felhatalmazási javaslat mielőbbi megszavazására vonatkozó kérdés előterjesztésénél,

a parlament belátására fog appellálni.

— Mielőtt a pénzügyi expozéja kerülne a sor,

Vass József miniszterelnök-helyettes, Seitovszky Béla házelnököt pártközi konferencia összehívására fogja felkérni.

A pártközi konferenciát a házelnök fogadószobájában tartják meg.

Arra a kérdésre, hogy a felhatalmazási javaslat milyen rendkívüli intézkedéseket tartalmaz,

teljesen beavatott helyről

a következő értesüléseket szerezték a *Hétfői Napló* munkatársai:

— A felhatalmazási javaslatnak az indemnitás kereteit meghaladó összes intézkedési a genfi határozatokkal vannak szoros összefüggésben. Kiterjednek tehát

a köztisztviselői fizetésrendezés, a beruházások és az adómérséklések

kérdésére. A kormány ugyanis nemcsak arra kér felhatalmazást, hogy a betervezett, de a nemzetgyűlés által még törvényere nem emelt költségvetés keretében adott szedhessen és kiadásokat utalványozhasson, hanem arra is, hogy a népszövetség által e célra engedélyezett összeget tervszerűen beruházásokra fordíthassa, a beruházásokat a megálapított célokra folyósíthassa, a tisztviselői fizetését rendezze és az adókat az eredeti szanalási tervtől eltérően alapíthassa meg. Ezek mind olyan rendelkezések, amelyek-

nek foganatosításához előzetes parlamenti hozzájárulás szükséges.

Husz százalékkal emelik a tisztviselőfizetéseket

— Ami a tisztviselőfizetéseket rendezését illeti, erre vonatkozóan Bethlen István gróf miniszterelnök beszámoló beszédében csak annyit mondott, hogy a július 1-ig engedélyezett 15%-os segély állandósulni fog, illetve ezt az összeget fizetés-emeléseként csatolják a tisztviselők legutóbb megállapított illetményeihez.

A végleges fizetésrendezést illetően a számitási munkálatok most vannak folyamatban.

A pénzügyminisztérium illetményosztálya Kernler Kálmán államtitkár vezetésével most állítja össze az új státust. Legkésőbb július első felében lezárulnak a számitási munkálatok, amelyeknek eredményeként közlik majd a tisztviselői fizetési osztályok illetményeit — papirkönyvekben. A tisztviselőket ezáltal kellemes meglepetés fogja érni, mert

a fizetésrendezés átlaga meghaladja a husz százalékot.

A miniszterelnök Genfben négy tervezet terjesztett elő a tisztviselői fizetésrendezéséről. Azok a számitások, amelyek a Genfben elfogadott tervezet alapján indultak meg kedvező eredményt helyeznek kiállításba, amely a miniszterelnök által bejelentett fizetésemelési mereteket meghaladja.

Pártvezérek nyilatkozata a hétfői indemnitási konferenciáról

Az új házszabályok szerint az indemnitást a nemzetgyűlésnek négy nap alatt kell tárgyalnia, ha az a szokásos kereteket túl nem lépi. Minthogy azonban a kormánynak szüksége van arra, hogy a felhatalmazási törvényjavaslathoz több különleges rendelkezés vétessék be:

kérdéses, hogy az ellenzék négy nap alatt átengedi-e az indemnitást?

Ha az ellenzék hétfőn a negyedik álláspontjára helyezkedne:

július elsején beáll az ex-lex.

A pártvezéreknek a *Hétfői Napló* számára adott nyilatkozatai a következők:

Vass József miniszterelnök-helyettes

— Hétfőn módot keresek arra, hogy az ellenzék pártok vezetőivel tárgyalhassak. Azt a kérést fogom előterjeszteni, hogy az ellenzék engedje át négy nap alatt az indemnitást, ellenére annak, hogy a felhatalmazási javaslatban különlegesebb és a szokástól eltérő rendelkezések foglaltatnak. Tekintettel arra, hogy azoknak a rendelkezéseknek a foganatosítására, amelyek a felhatalmazási javaslatban az indemnitás kereteit meghaladó mértékben foglaltatnak, nem a kormánynak, hanem a nemzetnek van szüksége.

bizom az ellenzék vezéreinek belátásában és úgy hiszem, hogy a hétfői pártközi konferencia eredménnyel fog végződni.

VAZSONYI VILMOS

— Csak a lapokból értesültem a pártközi konferencia összehívásáról. Amennyiben meghívunk, természetesen elmegyek. Az előterjesztett kérdésre adandó válaszem az előter-

jesztés tartalmától függ. Amíg nem hallottam, hogy mit kérnek addig érdemlően nem nyilatkozhatom tanúsítandó magartásomról.

RUPERT REZSO:

— A kormány a hibás, ha elkésett azokkal a javaslattal, amelyeknek megszavazása határidőhöz van kötvé.

a kormány nem követelhet magának előjogokat:

egyszer már végezni kell azzal a szokással, hogy a kormány az utolsó pillanat kényszerhelyzetével kényszerítse az ellenzékét folytonos kötelességmulasztásra.

Engedményekért engedményeket kérünk.

Tessék most rendezni az összes függő kérdéseket, ha az ellenzékől engedékenységet követelnek. Csak a magam nevében beszélek. Hétfőn korán délelőtt értekezletet tartunk, mert a blokk pártjai egyöntetű álláspontra fognak ebben a kérdésben is elfoglalni.

PEYER KÁROLY

— Csak annyit mondhatok, hogy a pártközi konferencián, ha lesz és oda meghívunk, megjelenünk. Mi a magunk részéről az összes aktuális kérdések megbeszélését tartanok szükségesnek, a miniszterelnök-helyettes ur azonban — úgy olvastam — csak az indemnitás átengedéséről óhajtat tárgyalni velünk. Válaszunk attól függ, milyen kérdéseket terjesztenek elénk. Mielőtt azonban fellépnék a miniszterelnök-helyettes urnak, intézbizottsági ülést tartunk és a demokratikus blokk pártjaival egyetértően foglalunk állást.

Kormányfőtanácsosok és „luxus”-ügyvédek harca a milliárdos honoráriumtól az ügyészség fogházáig

Erdős és Kemenes hirhadt nyugtái

Mit mondanak a felek ügyvédei

A hírlapok hasábnak tudósításaihoz pontosan értesülhetett a közönség arról, a nem mindennapi bűnügyről, mely a Holdingus bankház ügyei körül játszódott le és melynek első felvonásaként tegnap bezárt az ügyészség fogházának kapuja Erdős Ferenc dr. ügyvéd mögött.

Az ügy elbírálására a bíróság van hivatalos. Nem országos jelentőségű kérdés, hogy egy pesti fiskális megkötöztette-e ügyfelét. Ha nem: ki fog szabadulni, ha pedig megtette: el fogja venni büntetését. Tulajdonképpen az a fontos ebben az ügyben, hogy ez az ügyvéd állítólag kijelentette, hogy az ügyészség megvesztegetésére használt fel 230 millió koronát. Ezt a kérdést kell először tisztázni. Akadt-e egy magyar ügyvéd, aki megvesztegethetőséggel merle vádolni az ország egyetlen ki nem kezdett tekintélyű fórumát, a bíróságot és akadt-e egy vállalkozó, aki elhítte ezt és pénzt adott erre a célra.

Annál különösebb az egész ügy, hogy két kormányfőtanácsos és egy olyan ügyvéd szerepel benne, aki mikor egy milliárdos honoráriumot kért, büszkén mondotta:

— En luxus áru vagyok. Engem meg kell fizetni.

Erdős Ferenc, a luxus ügyvéd állítólag 230 millió koronát kért arra a célra, hogy a „vérengző Moldoványi ügyésztől” egy „szelidebb” ügyészhez kerüljön a Holdingus bank ügye. Kemenes Oszkár dr. kormányfőtanácsos az angol külvettség ügyvédje, a bank egyik felszámolója közvetítette a kérést Sváb János kormányfőtanácsoshoz, a vállalat elnökéhez. A bíróság fogja tisztázni, hogy miként történt, de tény az, hogy Erdős Ferencnek valóban ki is utaltak pénzt erre a célra.

A rendőrségen történt kihallgatások alkalmával az ominózus 230 millió koronás pénztár-belég szilétéséről érdekes vallomást tett Schell János, a Holdingus volt alkalmazója. Elmondotta, hogy az év január 3-án Kemenes dr. megkezdte egy Erdős dr. által felvett, 230 millió koronáról szóló pénztár-belég megírását. Közben azonban a telefonhoz hívták, mire átadta a beléget Schellnek és megkérte, hogy fejezze be. Schell kiállította, azután átadta Sváb Jánosnak, aki visszaidta, azzal az utasítással, hogy írja rá ezt a szót: ügyészségnek. Schell ráírta és átnyújtotta Sváb Jánosnak. Sváb azonban ismét visszaidta és kérte, hogy az „ügyészségnek” szót az előlő lapra írja rá.

Munkatársunknak alkalma volt megtekinteni a bont, melynek pontos formája és szövege a következő:

Dr. E. KÖLTSÉGSZÁMLA.
Ügyészségnek 230.000.000.— K.
1925 január 2.
Dr. Kemenes.

Ez a nyugta Sváb ügyvédjének birtokában van. A rendőrség kérésére azonban nem adta át.

Erdős dr. védője szerint különös az, hogy még egy nyugta létezik, mely nem 230, hanem 250 millióról szól. Ez a nyugta január 3-án kelt, Kemenes dr.-hoz van címezve, szövege a következő:

A Holdingus Bank ügyeiben felvettem föléd több részletben 280.000.000 koronát. Egy 45.000.000 koronáról szóló részletnyugta föléd visszajár.
1925 január 3.
Dr. Erdős Ferenc.

Különös tehát, hogy a január másodikán kelt költségszámlán 230.000.000 koronára szerepel, míg harmadikán több részletben felvett 280.000.000 milliót nyugtáz Erdős dr. Erdős Ferencnek azt állítja, hogy a vállalat pénztárkönyvében szerepel egy tétele, melyben öt hetvenötmillió

korona költségszámlával terhelték meg. Ezt az összeget Erdős nem vette fel. A vizsgálóbíró előtt még tisztázásra vár a fenti pénztárbelég és nyugta ügye, mert ez büntetőjogi szempontból igen fontos.

Erdős Ferencet két ügyvéd védte: Bálint Ferenc dr. és Balog N. Imre, Gömör-Kisbent megye volt t. b. ügyésze. Balog dr. a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az a mód, amellyel a bizonyítás anyagát előállították, teljesen szokatlan a jogszolgáltatás technikájában. Valódi bizonyításával összekötött bűnperben eddig kihallgatták a tanukat és vagy sikerült a bizonyítás, vagy nem. Ez bírói mérlegelés tárgyát képezte. Lehetetlen azonban, hogy a rágalmazási per vádlottjai francianyelvebe illő helyesével tanuk legyenek s így avádlottak — természetesen — védekező vallomása most már mint tanuvallomás nehezedjék a vádlóbból vádlottá lett félre.

— Véleményem szerint perdöntő sulya van Kemenes dr. esküvel megerősített vallomásának, mely így szól:

„Azokról az összegekről, melyeket Erdősnek kiutaltam, 1925 január 3-án elszámoltuk Erdős és én. Ez 280.000.000 koronát tesz ki és ezt Erdős mint költséglelőget nyugtázta. Erről kimutatást adtam a banknak, de ezekbe Erdősnek nem volt betekintése.”

— Régi ügyvéd vagyok, de a tévedések és a ferde beállítások és a látszat, de meg az ügyvédek között megvillatkozott ellenszenv embert még nem tett oly áldozott vádú, mint Erdős, aki szerintem úgy került ebbe az ügybe, mint Pilátus a Crédóba. Hogy lehet elképzelni, hogy józan fejű rágalmazási feljelentést tegyen valaki, amikor tudnia kell, hogy ellenfelei esetleg bizonyítani tudnak. Erdős dr. nem lehetett olyan ostoba, hogy ha bármely tekintetben is ludasnak érezte volna magát, a bíróság elé menjen és esként provokálja, hogy ellene bizonyíthatassanak.

— Az ügy most már a legjobb uton van és remélem, hogy egy-két napon belül tisztázódni fognak a sulyos félreértések.

Fenyő Soma dr., Sváb János ügyvédje így nyilatkozott:

— Nyilatkoznak tartom, hogy szóba került a pénztárkönyvbe beírt hetvenötmillió ügye. Erre csak az a megjegyzésem, hogy Sváb János negyvenmilliárdot fizetett ki a Holdingus-ügyben, tehát már csak ez is kizárja, hogy hetvenötmillió panamak történének

ebben az ügyben, különben is az egész a bíróság fogja tisztázni.

Megemlítették egy érdekes dolgot, mely eddig még nem került nyilvánosság elé. Mikor Erdős dr. a rendőrség őrizetében volt az ügy előadójának engedélyével felkereste védője, akit arra kért Erdős, hogy szerezzen engedélyt számára levélíráshoz. Balog megkérdezte, hogy kinek akar írni.

— Az ügyész uraknak szeretnék levelet írni. Bocsnatokat akarok kérni, hogy akaratomon kívül ilyen csunya ügybe

keverődött a nevük miattam — felelte Erdős.

Tegnap délután három órákor szállították át Erdős bérkosin a markócai fogházba. Két detektív kísérte, akik magukkal vitték és átadták az ügyészségnek az ügy összes iratait. Az ügyészség vezetője az iratot Miskolczy Ágost királyi ügyésznek osztotta ki. Miskolczy az iratok átannamányozása után Erdős ellen az előzetes letartóztatás fentartását indítványozta. Az ügyet hétfőn már átteszik a vizsgálóbíróhoz.

Farkas Emőd özvegye még sem mehet koldulni...

A népszerű író özvegyének tragédiás sorsa — Apránként mindenét eladogatta — „A jóbarátok elfeledtek, a pártfogoltak elhagytak” — mondja az özvegy

Nagy emberek örök tragikuma, hogy naiv gyermeki szemekkel néznek a világba, nem értenek az élet apró-cseprő dolgaihoz, nem tudják kiaknázni képességük anyagi előnyeit. Rendületlenül csak élethivatásuknak élnek, megfelelkezve minden más gondoskodásról. Aztán ha megöregednek, beköszönt a nélkülözés, a küzdelem, a nyomor s önk tehetetlenül állnak mindezekkel szemben. És ha elhunyanak, kálváriás sötét napok borulnak hátrahagyott családjáraikra.

Ez a tragédiás sors érte utól Farkas Emőd, a népszerű ifjúsági és történelmi író özvegyét. Idős, a hatvan évet meghaladott urasszony. Egyszerű, közvetlen megjelenésével a hajdani nagyszonyokra emlékeztet.

— Amig az uram élt — mondta — addig nagyon szép napokat éltünk. A lapok jól fizettek, a kiadók versenyeztek a könyveikért. Minden évben megjelent kettő-három és szépen jövedelmeztek. Tele volt torvekkel, a Rákócziak koráról készült írni egy nagy regényt.

— 1920-ban, élete teljében, hirtelen meghalt és én itt maradtam lányommal együtt. Pénzünk nem volt, mert bár ő életében jól keresett, de a vagyonnyújtés nem értett. Az első időkben még csak akadtak jóakarók, támogatók, inna is, onnan is kaptam segílyt, de aztán rövidesen megszűnt minden segítség és mi a legnagyobb nélkülözések elé néztünk. Ekkor a lányom iródoba ment. Előbb a kereskedelmi minisztériumban volt, majd a postához került. Ő volt Magyarországon az első nő számtásl.

A keresete azonban nagyon csekély volt és mi lassanként eladogadni kezdtünk ékszereket, ezüst tárgyakat és egyéb értékeinket. A mult évben aztán a lányom B-listára került és így még ez a kis pénzfórrásunk is megszűnt. Oszpán az Újságíró Egyesületől kaptunk valami csekély nyugdíjat, dehat édes-keves volt a megélhetéshez, mert a lányomnak — aki elvált asszony — két kis gyermek van és elvont egy-egytagú családnak sok kell. A legkésőbbbejött helyetbe kerültünk. Ebben a kis lakásban húztuk meg magunkat és — mit tagadjam —

sok szűkös napot éltünk át. Hogy méias valamit keressünk, kézimunkát vállaltunk, de bizony ez keveset hozott és mi kénytelenek voltunk folytatni az eladogatókat. Összes értékű tárgyaink dobra kerültek, majd mikor már nem volt mit eladni, sor került boldogult uram híres és a maga nemében szinte páratlanul álló levelezés-gyűjteményére, mely a 48-as idők szereplőinek levelezéseit tartalmazta. És most már ott tartunk, hogy el kell adnunk a több mint kétezer kötetes könyvtárat is.

A szegény asszony itt hangosan felzokog. Minden visszafojtott fájdalom kitör belőle és perecekig nem jut szóhoz.

— Pedig istenem, hogy szerette ezeket a könyveket. Olyan féltő, aggodalmas szeretettel becézte őket, mintha a gyerekei lettek volna. Hosszú, évtizedes gyűjtés eredménye és most mindenki predája lett. A könyvek leginkább a 48-as idők és a Rákócziak korának történelmi tartalmazzák a magyaron kívül német, francia, angol, latin és más nyelven, de sok egyéb történelmi és modern könyv is van közöttük. A róvárosi könyvtár megvett belőle körülbelül 30 darabot és sokat vásároltak mások is.

Elhallgat, révetegen munga ez néz és lemondóan legyint a kezével:

— De ha ezt is eladtuk már, akkor nem tudom mi lesz velünk. Most már csak a butorokra kerülhet a sor.

Könyveze folytatja:

— És sehol semmi segítség. A kiadók, akik megadogadtak az uram könyvein, egy állert sem adnak. Az egyik még csak nem is fogadott, pedig ő vette meg többek között a „Diákhusók 48-ban” e-könyvét és az „Egy orosz nő története” címűt, amelynek ma is nagy keresletnek örvendenek. Mindent megkísérletem, amit csak lehet, — de hiába. Megpróbáltam a hátrahagyott ívaskot kiadni, de nem vállalkozott rá senki. A jóbarátok elfeledtek, a pártfogoltak, akikből az uram écsült embert, elhagytak, senki sem törődik velünk.

— És Farkas Emőd özvegye talán még sem mehet koldulni...

H. E.

Vigyázz a címre!

OLCSÓ RUHANAPOK

A legfinomabb minőségű kész férfi ruhák, raglánok, fit ruhák, fit raglánok, divat nadrágok, a jelen gazdasági viszonyok folytán minden elfogadható árban draszt

FEMER

előre megvásárolható ruhák

Budapest, V. ker. Széchenyi-körút 76.

Kérjen dr. jegyzéket

Divatraglán már egy millióért!

Tavaszi divatny már egy millióért!

Vágja ki

est a hirdést, mert annak ellenben külön 10% engedményt kap fűrdőköpenyek vásárlásánál

FÜRDŐRUHA
trikó sapka köpeny

Selyem fűrdőruha nagy választékban

Fűrdőköpeny-szövet 40 szín- és mintaanyaglatban

KUNZ
JÓZSEF ÉS TÁRSA

Budapest, V., Deák Ferenc ucca és Bécsi ucca sarok

H.N.10

Anyja és lánya

A Rómainé csalásai és sikasztásai bűnyűgében van sok olyan motívum, amelyek miatt ez a tragédia ki-kivánczoklik a szürke, vagy színes riportanyag kereteiből és gondolkodásra késztet napjainkban. Eppen most, amikor Oreskovicsnék, Lédeyer Micit bűnyűjét még mindig itágas idegességgel folalkoztatják a közvéleményt.

Az alapmotívum a különböző bűnyűgékben csaknem azonos, mohó pénzvágy és nem tudom, hogy csak az intelligencia számlájának javára írható-e az, hogy Rómainé csalással, sikasztással akart sok pénzhez jutni, Lédeyer Micit és Oreskovicsné gyilkossága árán.

Árkáhyban vizsgálóm korunk ezt a három asszonyát, úgy látom, hogy külön species valamennyi. De asszonytípus mindenik.

És valahogyan mégertem Oreskovicsné, vagy a vidéki város kaszárnyájából kincstári nagyságos asszonnyá vedlett Schwarz Micit, hogy amikor másként nem ment, gyilkolni is tudtak a pénzért, hogy jól táplálkozzanak és szép ruhában tetszelegessenek az éhes férfiszemek.

De Rómainé egészen más. Ő talán szerény tudott volna lenni szürke férje oldalán. Magának nem voltak ambíciói a maga számára. Tul volt már a veszedelmes koron is, hiszen nacionáléja szerint közel járt a hatvanhoz.

És mégis bűnözött a pénzért. Nem gyilkoltak, vagy méreggel szedte aldozatát, hanem ravaszgással. Hihetetlen ravaszgással. Milliárdokkal psált, sikasztott, lopott.

Miért? A gyermekeiért. Miután a fia meghalt, a lányért. „Főherceg vagy legalább herceg lesz a lányom férje” — mondogatta. Nem úgy mondata, „vöm”, mert ebben önzés van és hiúság. „A lányom férje. Nem volt önző. Csak anya volt. Csodálatos anya, aki bűnözni is képes gyermekeiért. Eltévéltyedés ez is, bűn, de van benne valami, ami gondolkodóba ejt...

És most együtt vannak a fogházban, egyformán elzárva a világtól: Oreskovicsné, Lédeyer és Rómainé. Vizsgálati rabok mindháromnak és külsőleg nincs különbség közöttük.

És mégis...

Ennek a tragédiának a legszimpatikusabb hőse: Hédy. Ez a fiatal lány, aki az összeomlásban erős tud lenni, imponáló jelenség. Csak ő a vesztés, mert mindent vesztett: a boldogságot, amelynek kapuja előtt állott fejedelmi megjelenésben. És előtte becsukódott a kapu, mielőtt átélhetett volna és imen maradt szépen és egyedül is.

És ez a fiatal lány, aki maga vallja: „huszonhárom éves vagyok, érthető tehát, hogy férjhez akartam menni ahoz, akit szerettem”, a tragédia első napján visszaküldt vélepenyének a jegygyűrűt. Sőt már terveit vannak: „tudok szorgozni és órdát adok, hogy eltarthassam magam.”

Nem hisztériás srábsba tör, nem a kezét tördeli, nem az emberek részvétre apellál, nem vízi tragédiáit az ucedra, pedig ez a könnyű megvalóság lett volna számára és talán az ócsó telkek előtt pillanatnyilag eredményesebb.

Hédy, mikor összeomlott az égből előtte, visszaküldte a jegygyűrűt, melyet vélegénye nem kért vissza és dolgozni akar, hogy eltartsa magát, aki nem szokott a munkához.

Imponáló akarát, nagy lélek elhatározása. Megérdemli az élettől, hogy boldog legyen.

Es mi hisztériák, hogy Római Hédy még nagyon boldog lesz... (nő)

A kormányzó meglátogatta a beteg miniszterelnököt a Fásor szanatóriumában

A miniszterelnök egész nap láztalan volt Nyugodtan néznek a kritikus harmadik nap elé Az egész ország figyelmes együttérzéssel kíséri Bethlen gróf betegségének lefolyását

A Fásor-szanatórium, mióta a miniszterelnök ott fekszik, valószínűleg a megszűllás kópét mutatja. A bejárát előtt két rendőr áll, akik feszes tisztelegéssel fogadják az autót, kocsin szüntelen érzéző notabiltásokat. A szanatórium előtt hatalmas emberitömeg csoportosul és élénken tárgyalja a kiszivárgó híreket a miniszterelnök állapotáról. A portás tülkéjében szinte állandóan cseng a telefon: mind érdeklődő. Egy kis asztalon lefektetett ivre írja fel minden látogató a nevé. Vasárnap folyamán részben személyesen, részben telefonon érdeklődtek többek között: Baneth Sándor, Betegh István, Kállay Tamás, Almásy László, gróf Csirák György, Moser Ernő, Matlekovits Sándor v. b. t. l., báró Bottlik István, Szapáry Lajos, Vojnits Sándor, Ravasz László, báró Rudnyánszky György, órgórt Pallavicini György, Bud János, Csáky Károly gróf, az egységspárti igazgatója, dr. Kövesligethy Radó, Kühne Loránd, herceg Festetic, báró Kárg Frigyes, Grósz Emil, gróf Teleky Pál, gróf Andrássy Mihály, báró Györfly Samu, báró Radvánszky Albert, Széll József főispán, báró Vojnits Sándor v. b. t. l., dr. Bókay János, dr. Dómony Móric, ufalusi Nemeth Károly, báró Maillot Nándor, báró Weiss Alfonz, Mikszáth Kálmán, H. Vavreka csehszlovák követ, Wild József, Karlovicz Bertalan és neje, Folkusházy Lajos alpolgármester, Latifovits Endre, Poór Béla, gróf Klebeisberg Kuno, Telesi, Domonkos és Margit, Preszly Elemér, „Margit néni”, a kormányzó előtt hódoló vármegyei és városi küldöttség, Janky Konrád altábornagy, Telesi Tihamér gróf, Csáky Gusztáv gróf, Apponyi Rezső és neje, Pinter László képviselő, Illés József képviselő, Létay Ernő képviselő, gróf Károlyi György, Hermann Miksa, a Pálóczy-Horváth István, Gabrielle főhercegnő, Bartha Richárd, gróf Bánffy Miklós, gróf Szapáry György és a társadalmi élet számos más kiválósága.

Az első emelet 29. számú sarokszobájában van a miniszterelnök betegágya. A szobában a beteg kivül csupán a grófné, Bethlen Margit és az ápolónő tartózkodik. Ma délelőtt meglátogatták a fiát is, akik délig tartózkodtak a szobában. A miniszterelnök Adam professzor rendelkezére senkit sem fogadhat. Alkalmunk volt beszélni az ápolónővel, aki a következőket mondotta:

— Ritka jó beteg a kegyelmes ur. Még az operáció után is friss kedélyben volt, mosolygott és szívesen elbeszélgetett az orvosokkal. Ma meghoztatta velem az összes ujságokat és a napot amaz föltötte, hogy cigarettázva olvastott és a kegyelmes asszonnyal diskurált. Az éjszakát nyugodtan tölti és jól alszik. Az étvágya is megjött ma, de még csak nagyon könnyű ételt „adunk” neki.

Különben szigorúan ellenőrzik, hogy a folyosón csak a szanatóriumi betegek hozzátartozói mehessenek fel és a miniszterelnök szobájába előtt senki so tartózkodhassék.

Vasárnap kora délelőtt a kormányzó szárnysegéde által tudakozódott a miniszterelnök hogyléte felől. Tizenegy órakor jött Kállay Tibor v. pénzügyminiszter, aki felment az emeletre, de mikor megtdta, hogy a betegszobába bemenni nem szabad, visszafordult és elment. Délben a miniszterelnök autója állt meg a szanatórium előtt. Kiszállt belőle egy ember, kezében nagy kosarat tartva. Ebédet hozott a gróf és a grófnő részére. Adam tanár megnézte az ételt és csak aztán vihettek fel. Közben a szanatórium mozgalmas élete

nem esökkent. Állandóan újabb érdeklődők jöttek.

Félegykor hirtelen megjelenik a foyrban József főherceg livrés inasa. Érdeklődik a miniszterelnök állapota iránt. Az orvosok informálják, az inas visszama az autóhoz és néhány perc múlva megjelenik Augusta főhercegnasszony, nővére Seifrid grófnő kíséretében. Fogadtatására lesietnek Adam tanár és dr. Freud Frigyes a szanatórium igazgatófőorvosa. A főhercegnasszony nem ment be a betegszobába, csupán az ajtó előtt diskurált a grófnővel, érdeklődött a miniszterelnök állapota felől és örömet fejezte ki, hogy a javulás gyors úton halad.

Gróf Bethlen Istvánnal egészen a foyerig kísérté le a fenséges asszonyt. Ép akkor érkezett meg Durini di Monza olasz követe a feleségével, akik szívesen üdvözölték a főhercegnőt és a grófnőt és néhány percig eldiskuráltak.

Délután cendes volt a szanatórium. Négy óra tájban újból eljött Kállay Tibor és érdeklődött a miniszterelnök egészségi állapota felől. Fél ötkor nagy rendőri készütség vonult fel a szanatórium elé és kordont vont. Mingyárt ha-

talmas tömeg verődött össze, amely izgatóttan sutlogta a hírt: — A kormányzót várják.

Pont negyed hatkor megérkezett a kormányzó nyitott autója és a neje, majd bárciházi Berczy István államtitkár és Wetzel Antal szárnysegéd. A magas vendégeket Adam tanár és dr. Freud főorvos fogadták. A kormányzó neje haladt elől Adam professzorral és már a foyrban örömmel mondotta: — Ez aztán szépen sikerült gyors operáció volt.

A miniszterelnök szobájába csupán a kormányzó és neje ment be, míg a kísérete és az orvosok a szoba előtt várakoztak. A vendégek 35 percig tartózkodtak a szobában. Mikor lefelémet a portásfülke elé ért a kormányzó, megszólította Sir Colville Barclay angol követet, aki ép akkor írta alá az ívet és néhány percig kedélyesen elbeszélgetett vele.

A kormányzó távozása után kérdést intéztünk Adam tanár urhoz, aki a következőket mondotta:

— A kegyelmes ur állapota minden tekintetben kilégítő. Reggel a hőmérséklet 36,8, az érverés 66 volt. Az éjszakát nyugodtan töltötte. A bélműködés megindult. Ma délben étvágya is volt. Huspírelvest és osirkepírt kapott ebédre. Fájalmái nemigen vannak és injekciót sem kap már. Este a hőmérséklet 37, az érverés 72. Ma megnyúkt át a harmadik kritikus éjszakán, de abszolút nyugodtan nézek eléje.

— Látogatókat egyelőre nem fogadhat a miniszterelnök. Ma is csak a kormányzót látogatóra tartogattam erejét. Feltétlenül bizom abban, hogy a kegyelmes ur egy hét múlva teljesen egészen elhagyhatja a szanatóriumot, de valószínűleg néhány nap múlva már foglalkozhat külső eseményekkel is.

Este még néhány perces látogatást tett Rakovszky Iván belügyminiszter.

Hajdu Endre.

Mária román királyné a női divatról

„Az öltözködés minden időben óriási szerepet játszott — A nőknek már a vérben van az öltözködnívágás”

Párizs, június.

Mária román királyné, aki nemcsak szépségéről híres, hanem arról is, hogy minden időben jelentős részt vesz a politikai életben és annak szövetséges intrikáiban, a párizsi Figaróban cikksorozatot írt társadalmi problémákról. A cikksorozat negyedik részében a női divat és öltözködés kérdéseivel foglalkozott, melynek érdekes fejezetét az alábbiakban adjuk:

Az öltözködés minden időben óriási szerepet játszott a történelemben — írja a királyné —. Ha visszapiantunk az elmult évszázadokra, magunk előtt látunk egy végláthatatlan tömeget a legképrázatosabb színvariációkkal és ebben ott látnak minden divatot és öltözetet, kezdve Eva anyánk fügefalevelétől Mária Antoinette gyönyörű toilletjéig, amelyek súlyosan lenyomták a francia költészetet.

Minden idők asszonya akart és kívánt gyönyörű szöveteket, selymeket, brokátokat, ékszereket és gyöngyöt, hogy feldíszítse magát, hogy még kívánatosabb legyen és hogy még jobban tessen a férfiaknak. Ez volt mindenkor az igazi célja az öltözködésnek és a divatnak.

A ma elvillázott és ultramodern asszony sem fogja el ezt a vágyát és ebben nincs különbség szép és kevésbé szép, öreg vagy fiatal, fehér vagy színesbőrű nő között. És nincs különbség koronás asszony vagy egyszerű munkásnő között sem. Mindnyájan csak asszonyok...

Csodálatos, hogy az állatvilágban mindentől a him ruházata tarkább, színesebb és díszesebb. A madarak tolla csillog, a négy lábuknál a him fejlettebb, szebb. Est nem is kell bővebben magyarázni, annyira kölsimert tény. Régebbi korokban a férfi ruházkodása

is volt olyan fontos, mint a nőé. A fiatal vitézek és nemesek ruháján csak nagy pompázott a selyem, csipke, atlasz, mint akármelyik hölgyén. Csak lapozgassunk a régi könyvekben, nézzünk egykori festményeket és részleteket s mindjárt szemünkbe ötlenek a cifra ruhájú francia udvaroncok, akiknek az öltözködés rokadott a sok szallagolt és csipkétől.

A feljűdés és a civilizáció azonban eltüntette a pompás ruhájú férfit, de meghagyta a színekben tobzó nőf. Minel egyszerűbb és disztigylatabb a női színezott ruhája, annál elegánsabb, annál jobban tud hódítani a külisével. Csak a király, ha egyszer életében magára ölti a koronázási bitoros hermelinpalástot és a katonatiszt, amikor díszbe öltözik, pompázhatnak még színpompás ruhákban.

De térjünk vissza ismét az asszonyokhoz. Azt mondják, hogy a nők már a vérben van az öltözködnívágás. En magam is, nagroból ünnepek alkalmával, amikor a nép elé lépek, a tömegök általános izléséhez választom meg ruhámat. Nemzeti ünnepeinkön, amióta csak visszamelekezni tudok, mindig olyan tetszős ruhát, kalapot, kénynt és cipőt csináltattam, hogy az mindenkinek feltűnjék és bizonyos mértékben bíské is voltam arra, hogy az általános érdeklődés központjába kerültem.

Tény az, hogy némi hiúság is szerepet játszott ebben. Mennél inkább Keleten van az ember, annál jobban megfigyelheti, hogy az ott élők mennyire kívánják a pompát és ragyogást.

Amíg fiatalabb voltam, legszívesebben fehérebe öltöztem és halványpiros rózsák díszített kalapot viseltem, ami divat szerint változott hol nagyra, hol kieszny alakura. De viseltem csodás kényneget és kosztümöket is világos színekben.

Es azt hiszem, mindig sikerem volt a megjelenéssel. Es ez minden nőnél a legfontosabb.

Epstein és Pfelfer
textiláru nagykereskedés, Budapest V, Sas u. 6

Beretvás Pasztilla a legmakacsabb fejfájást elmulasztja

Az apósgyilkos Froriech Ernő bünpörének főtárgyalását ma kezdi meg a soproni törvényszék

Az orvoszakértők vallomása dönti el a gyilkos sorsát

Sopron, június 21.

(A „Hétfői Napló” kiküldött tudósítójától.) Nyugatmagyarország egyik legteretesebb, az osztrákok által Burgenlandnak elnevezett részének elszakításával halott várossá lett Sopronban már ma szokatlan élénkség uralkodik. Budapestről és Bécsből számos újságíró érkezett és már ma feljötték Egred község és a környék lakói közül mindazok, akik jelen akarnak lenni az apósgyilkos Froriech Ernő büntügyének holnap kezdődő főtárgyalásán.

Az elmúlt év legnagyobb bünygi szenzációjának egyike az az eset, amelynek középpontjában a budapesti úri társaságokban is általánosan ismert Froriech Ernő volt banktisztviselő és tőzsedebizományos áll. Froriech Ernő a gazdasági konjunkturák folytán tudvaleglen a legrosszabb anyagi viszonyok közé került. Hosszu időn át úgy segített magán, hogy dunszadag apóházhoz, Egyedi Artur földbirtokos és versenystállótulaladonoshoz fordult kisebb-nagyobb segélyekért. A tulzott takarékoságra halló Egyedi Artur végre is megunta a sok zaklatást és vejét kereken elutasította kérelmével.

A vő, aki fia volt a világháború legelső idejéből ismert Froriech tábornoknak, arra az ögbekiáltó eselekedetre lártározta el magát, hogy apóstit elzsi hártól és így felesége hozzájut a régen várt örökséghez és sika-ült állat helyzetéből magát és családját kiszabadítania. Froriech feleségével és kis gyermekével lantozott apóházhoz a sopronmegyei Egred községbe és ott, mint minden alkalmommal, apósnak főuri kastélyjában szállottak meg.

Froriech, mivel egy miniszteri titkár által rábízott pénzt elcsikasztotta, kapacitálni kezdte apóstit, hogy segítse ki hajából egy jelentősebb összeggel. Az apó, akinek birtokából a földbirtokrendező bíróság nagyobb területet sajátított ki és azonkívül különböző adók címén nagyobb összeggel tartozott a soproni pénzügyigazgatóságnak, hallani sem akart az általa semmirekellőnek tartott vő kéréséről.

Ez az esemény adta meg a végső impulzust Froriechnek sötét terve végrehajtásához. Froriech egy éjszaka beosont apósa hálószobájába és az őreg urat alomban egy törülközővel megfojtotta. Az első napon senki sem mert volna arra gondolni, hogy a meggyezett ismert dunszadag földesur gyilkosság áldozatává vált volna. Erre támpont annál kevésbé volt, mert Geley dr., a csornai járás hatósági orvosa megadta a szabályszerű tetemzésre engedélyt. A faluban azonban arról kezdtek suttogni az emberek, hogy Egyedit meggyilkolták. A sok szöbeszéd eljutott a csendőrség fülébe is, úgyhogy a csornai járási csendőrpáncselőség érlely nyomozást indított a rejtélyes eset felderítésére.

Ennek során aztán kiderült a való tényállás. Froriech legelőször tagadtól, később azonban beismert annyit, hogy szeguri apósnak, aki állandóan bántalmazta az egész családot, összevadászta őt, amely utóbb vereskedésbe jutott és ennek hevében legjobb szándéka ellenére meggyilkolta az őreg urat.

Közben a holttetést felszólították Budapestre és itt a törvényszék orvoszakértők beható vizsgálatnak vetették alá. Az orvosok nem tudtak pozitív szakértői véleményt adni arról, hogy Egyedi

únkezővel vetette véget életének, avagy gyilkosság okozta váratlanul bekövetkezett halálát.

Az orvosok az eset rekonstruálása céljából leutaztak Egredre, de mire odáért Froriech már bevalotta, hogy alvó apóstit egy törülközővel megfojtotta és amikor a földbirtokos kiscsendet, odavonszolta a holttetést a mosdó márványfedőlapjához, úgy a nyakánál fogva odakötötte, hogy az eset önkasztának tűnjék fel.

Froriechet beszállították a soproni

ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró előtt is megismételte vallomását és ezen az alapon a soproni királyi ügyészség a büntetőtörvénykönyv 278-ik paragrafusába ütköző gyilkosság és rablás címén vádlatot adott ki ellene.

Azóta több ízben híre jött annak, hogy Froriech súlyos elmebajban szenved és a fogházban örülési rohamot kap. Ma, hétfőn kezdi meg ennek a szenzációs büntügynek a tárgyalását a soproni kir. törvényszék Pentelényi táblabíró vezetésével álló tanácsa. A vádat Kun László kir. ügyész képviseli, a vádlott Froriech Ernőt pedig Sándor László dr. védi.

A főtárgyaláson, amely előreláthatólag két napig tart, mintegy 30 tanút fogznak kihallgatni.

A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, mert a törvényszéki elmeorvoszakértők vallomását fog eldöni, hogy főbenjáró büntetést fog-e kapni az apósgyilkos Froriech Ernő, vagy beszámíthatatlannak nyilvánítják.

A tárgyalást a nagy érdeklődésre való tekintettel a soproni törvényszék esküdtszéki termében tartják meg.

RAKOVSKY IVÁN

belügyminiszter a polgármester kérdésben beállott szélcsendről

Elakarják napolni a közgyűlést — Á demokratikus blokk a törvényhatóság nyári szünete ellen

Ripka Ferenc kormánybiztos a pártközi konferencia eredményéhez képest péntek délutánra összehívja a második közgyűlést. Az e heti közgyűlés igen bő tárgysorozattal fog rendelkezni, amennyiben választás alá kerülnek a múlt ilyéről lemaradt közjogi és a most kitűzött szabizottságok.

A legtöbb szabizottság tagjainak számát jelentősen felemelték s a tagsági helyeket az egyes pártok számarányuk szerint fogják tagjaikkal betölteni. Az egyes pártok között szóba került, hogy a pénteki közgyűlés után a közgyűlést szeptemberig elnapolják, a demokratikus blokk azonban tiltakozik ez ellen s azt követeli, hogy a felhalmozódott elintézetlen ügyek miatt vagy ne tartson a törvényhatósági bizottság ez évben nyári szünetet, vagy csak augusztusban kezdje meg a vakációt.

Valószínű, hogy e hét végén szünetre

megy a közgyűlés és szeptemberre maradnak az összes fontos ügyek, így a polgármesteri állások kérdésének a megoldása is. Érdekes, hogy egyik oldalról sem fessegetik most a polgármester-kérdést.

Rakovszky Iván belügyminiszter a polgármester-kérdésben beállott szélcsendről ezeket mondotta:

— Újabbban nem foglalkozunk a polgármester-kérdéssel s ennek megoldása most már csak attól függ, hogy mikor lesz a közgyűlés abban a kedvező helyzetben, hogy ezzel az ügyvel érdemi foglalkozhassék. Ha ez a kedvező idő hamarosan elkövetkezik, semmi sem akadályozza a kérdés megoldását, de ha a közgyűlés helyzete úgy alakul, hogy eddig szerint a polgármester-kérdés nem kerülhet a bizottság napirendjére, nem is várható annak gyors megoldása.

Vitézi avatás a Margitszigeten

Ezerhatszázharminchárom vitézt avatott fel a kormányzó

„Maradjatok jóban, rosszban fűsleges fiat a so K szenvedett hazának” — mondta a kormányzó

Magyarország kormányzója vasárnap délelőtt a Magyar Atlétikai Club margitszigeti sporttelepén impozáns ünnepség keretében avatta fel a vitézi rend új tagjait. Az ünnepi díszbe öltözött sporttelep már a kora reggeli órákban nagy számban kereste el a közönség. Megjelent az összes vármegye és város küldöttsége.

Fél kilenc óra tájban egymás után érkeztek az előkelőségek. Az elsők között volt József kir. herceg szárnysegédével, majd Mayer János földművelésügyi miniszter, Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke, Bartha Richárd, a kabinetszoba főnöke. Kézzel 9 óra előtt érkezett meg a kormányzó felesége leányával, vitéz fiai Fáy Lászlóval, ifjabb Horthy Miklóssal és Horthy Istvánnal.

Ponthon 9 órakor harsant fel a dicső, mely a kormányzó érkezését jelezte. A zenekar a Himnuszot játszotta. A kormányzó Magasházy László első szárnysegéd, vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornak és Nádocsy Imre országos főkapitány társaságában érkezett meg kíséretével és a közönség lelkes ünnepelés közben haladt fel a szánigára fentartott emelvényre. Miután a kormányzó elfoglalta helyét, harsnna jelezte az ünnepély kezdetét.

Zadravecz István rom. kath. tábori püspök, Molcs Emil görög katolikus

püspök, Raffay Sándor evangélikus püspök, Soltész Emil református tábori püspök és Jozán Miklós unitárius esperes áldották meg egymás után egyházaik nevében a vitézeket.

Az áldóimák végeztével a kormányzó az Országos Vitézi Szék kíséretében a Himnusz hangjai közben az alabárdos testőrök sorfala között a vitézi avatáshoz elkészített emelvényhez vonult s onnan a következő beszédet intézte a vitézekhez:

— Vitéz Bajtársaim! Annak az eszmének, amelynek a bátorság és a hazaszeretett a megtestesítői, kívánatom én a Vitézi Rend áltrehabilitálásával olyan marandó emléket állítani, amelyből erő meríthetnek a zölök és okulhatnak, tanulhatnak majdan a késői utódok is. Maradjatok jóban és rosszban hűsleges és áldozatkész fiat ennek a sokat szenvedett hazának. Mutassátok meg, hogy nemesek első tudatok lenni a tettek mezején, de elsők leszetek abban a békés mtkában is, amely ezt a nemzetet feltámasztani és talpraállítani akarja.

— A magyarok Istenének áldása kísérje munkátokat!

A kormányzó beszéde után Igmándi-Hegyes Géza vitézi főkapitány fololvasta a felavatandó vitézek statisztikáját, mely szerint 305 tiszt, 1353 legény-ség, 21 várományos és 54 hósi halott került avatásra.

Epitán a főszóartó üdvözlötte a kor-

mányzót, majd a főkapitányi diszkarddal három üstét mért a diszpazsra a következő szavak kíséretében: „Tisztelet adassék az igaz Istennek, akit a mi őseink Hadurnak neveztek!”

Vitéz Nagy Pál, a Vitézek Főkapitányának helyettese, átvette a diszkardot s magasan tartva a kormányzó elé ment, őt a vitézi asztal elé vezette, s ott átadta neki a kardot.

Vitéz Simánfalvy Tihámér vitézi főzskapitány „Eskühöz-t” vezényelt, majd felolvasta az eskü szövegét, melyet a vitézek utána mondtak.

Az eskü után a zenekar a Híszkegyet játszotta s megkezdődött az avatási szertartás. A vitézek ötös csoportokban a kormányzó elé járultak s előtte az emelvény lépcsőjén feltétre ereszkedtek s a vitézek első főkapitánya a diszkarddal vállukat megérintve „a Hadur nevében vitézzé avatlak”, szavakkal vitézzé tette őket.

Az avatás befejeztével a zenekar ismét rázendített a Himnuszra s a kormányzó az alabárdos testőrök sorfala között visszatért díszhelyére. Az ünnepséget a Ludovika Akadémia zászlóaljának, majd pedig a cserkészeknek díszmenete fejezte be.

Könnyen és fáradságtalan lenyűgözően érdekes fejezetekben ismert meg

WELLS: NAGY VILÁG-TÖRTÉNETE

mindazzal, amit az emberiség múltjáról rendre, rangra, társadalmi állásra való tekintet nélkül mindenkinek tudnia kell!

kedvezményes ár (441.000 koronás) előfizetés, 73.000 K-ás havi törlesztésre bármely könyvkereskedés útján vagy a kiadónál

GENIUS RT.
(Budapest, VII, Ilka ucca 31)

Rendkívüli cipőszenzáció!

Kertész Antal Rakóczi út 76 és István út 10 sz. alatti üzleteit június 1-én felfoszlatja és az ottlévő 12.000 pár cipőt a következő olcsó áron bocsátja b. vevőinek rendelkezésére:

Női cipők:

- Női antilop ... K 180.000
- Női antilop kivágott ... K 150.000
- Női antilop és zsvró pántos ... K 200.000
- Női bőr regatta és pántos K 195.000
- Női bőr magas ... K 245.000

Férfi cipők:

- Barna szeges és varrott regatta ... K 275.000
- Ugyanez feketeben ... K 260.000
- Fekete amerikai ... K 200.000

Gyermekecipők: Gyermekcipők minden számban ... 50.000 koronától

Összes cipő minden számban és minden színben kaphatók. Visszatérítőknek is figyelembe ajánlom ezen occasiót

Dohányzó hölgyek és férfiak

rossz szájízét eltünteteti a Fodormenta **LYSOFORM** öblögetés

Ferőtlenít Olszó

SAKORVOSI rendelő

Dr. SALVÁRSÁG-OLTÁS — Rendelési órák naponta 10-12 óra között

Demokrata-képviselők beszámolója

Vázyonyi Vilmos — a fővárosi választások eredményéről

Fabian Béla, a pestkönyvi kerület képviselője vasárnap délelőtt tartotta beszámolóját Újpesten az Apollo-mozi kertjében, ahol több, mint ötezer ember jelent meg. Az eső gyakran szakította meg a beszámolót, de a tömeg nyugodtan és lelkesedéssel hallgatta végig a beszédekét. Kiss Sándor dr. elnök üdvözölte a megjelenteket, majd Szabó Béla, az újpesti demokratapárt nevében, Faragó Sándor a kereskedők testületé, Fehér Miksa a piacárusok és Holló József a fűszeresek nevében üdvözölték Fabian Bélát, a kerület szeretett képviselőjét. Fabian Béla beszámolójában a forgalmi adó terén a pestkönyvi kerületi ellenőrzés tapasztalható visszaéléseket osztorozta, majd a választójogi, a legitimizációs és az országban tapasztalható igazságtörésről és lázításokról beszélt. Vázyonyi Vilmos a fővárosi választások tanulságait vonta le és azt hangsúlyozta, hogy a demokratapárt és szövetségesei nemcsak győzni akarták a fővárosi választásokon, hanem a győzelem gyümölcsét is le akarják szedni és éppen ezért szembeszállnak minden olyan törekvéssel, amely a győzelmet el akarja vitatni. A beszámoló az elnök zárószavaival ért véget.

Beszámolót tartott vasárnap délelőtt Pakots József demokrata képviselő is — Monoron, ahol nagy lelkesedéssel fogadták. Pakots Józsefet Monorán elkérték Benedek János, Huska Vilmos és Horváth Zoltán képviselők is, akik valamennyien felszólaltak és ismertették politikai helyzetét.

— Az Elemér utcában beszakadt az uttest. A nagy esősek következtében az Elemér uca 36. számú ház előtt ma délután beszakadt mintegy másfél méter hosszúságban és egyméter mélységben az uttest. A rendőrség intézkedésére a mérnöki hivatal a szerezési feladatok elkerülése végett elzárta az uttestet.

Hölgyek figyelmébe!

Szenzációs árleszállítás
Molnár Gyula
női divatruházában
VII, Rákóczi út 22. szám

Átalakítás miatt a raktáron levő összes cikkek: u. m. covercoat, burberry, ripsz és angol divalkokcs

köpenyek, kosztümök, szövet-, selyem- és mosóruhák, aljak, bluzok és pongyolák

mindenféle kiárusításnál olcsóbban kerülnek eladásra

Árusítás minden elfogadható áron július hó 6-ig bezárólag

Covercoat köpeny 650.000 K-tól
Burberry köpeny 780.000 K-tól

Egyes külföldi modellek szenzációs olcsó árban!

Pasztörözött

PALACKTEJ YOGHURT

és az összes tejtermékek friss állapotban egész napon át kaphatók a

Budapesti Központi és Államános Tejcsermék főközetben

Egy milliárdot keresett a főváros azon, hogy nem volt az Idén árvíz

A főváros leszállította a közmunkák bántópenzét

A fővárosnak minden évben óriási kárakat okoz a Duna áradata s a tavaszi árvizek elleni védekezés évről-évre sok százmilliót, sokszor milliárdokat is felemészt. Erre az évre kerek egymilliárdot irányozott elő a tanács a tavaszi árvízveszedelem elleni védekezésre, de a kedvező időjárás következtében megdőrt, hogy tavasszal semmiféle áradás nem volt. Az örvendetes helyzet arra indította a tanácsot, hogy a felszabadult egymilliárdot a főváros utvonalaik és csatornahálózatának javítására szánt összeghez csatolja, hogy így még jobban kiszélesíthesse programjait utjavításai munkálatait.

Most egymás után jelennek meg a főváros versenytárgyalási hirdetményei az uccák, utak újraberakolásra, a csatornák javítására vonatkozóan. A versenytárgyalási hirdetmények egyik érdek pontja, hogy a főváros újabban az ajánlattevőktől csak kisösszegű bántópenz letétbehelyezését követeli. A kisösszegű bántópenzek bizonyára több vállalkozót fognak a pályázathoz való részvételre bírni.

Ezen a héten számos versenytárgyalást tüzött ki a tanács. A VII. Alsóerdősor uca 7. alatti Erzsébet szegényházban szükséges 2 toldaléképítés, föld, kömves, elhelyező és vasbetonmunkákra vonatkozó versenytárgyalásra július 6-ig adhatók be pályázatok s ami különben, a főváros ennél a pályázathoz egy állér bántópenzt sem követel az aján-

lattevőktől, csupán a döntésig, illetve 14 napig kötelezettségben tartja őket. Pályázatot hirdetnek a III. Templom uca, Kiskorona uca, Korona tér közútjának traktífejével való burkolására. A bántópenz ennél a munkánál csupán 30 aranykorona. A I. Mártonhegyi útból kiágazó Névtelen uca maadamszerű burkolására a szállítandó anyagokkal együtt hirdert pályázatot a főváros, a bántópenz csak 175 aranykorona. A II. Lánchíd uca, Clark Adám tér és a Lánchíd közl köcsüsi burkolatának új kivésésére 70 aranykorona bántópenz mellett nyújthatók be ajánlatok. Pályázatot hirdetnek a VII. Semsey Andor uca, Stefánia út, Gizella út rendezésére, a bántópenz csak 2 millió. A fenti versenytárgyalásokra június 26-ig lehet ajánlatot beadni az ut és csatornaépítési ügyosztályhoz. Óbuda csatornája is nagyobb lendületet vett, most kezdik meg a Várlalom, Szemlőhegy és Apostol uccák csatornázását. Az erre vonatkozó pályázat szombaton járt le és egy egész sereg ajánlat érkezett be a határidőre éppen a kisösszegű bántópenz következtében. Szombaton hirdették ki annak a pályázathoz az eredményt, amely az Andrassy út, Körönd és Bajza uca közötti szakaszának, valamint az Aréna ut keresztezésének javítására vonatkozott. A munkálatot ifj. Helfenstein Károlynak adták ki, aki 991.848.000 koronáért vállalta a munka elvégzését és 6 évi jótállást vállalt.

Nvloc urinó orgazdasággal vádoltan állott a bíróság előtt

Akik tudtukon kívül lopott kelmét vásárolták

Nem mindennapi bűnügy foglalkoztatta a budapesti büntetőtörvényszéket. Az érdekes eset számai viszonyainak még az év elejére, amikor Beck Márta Dorottya ucai ruha szalonjában rájötték, hogy valaki a női kosztümök legdrágább anyagait rendszeresen lopkodja. A lefolytatott nyomozás megállapította, hogy a tolvaj nem más, mint a szalon egyik elárultó leánya, aki összesen 4 szűszkin, 3 díber prémet, azonkívül nagyobb mennyiségű selyem kelmét lopott el.

A leány a rendőrségen töredelmesen bevallotta a lopásokat és egyben elmondta azt is, hogy

a lopott holmikat olyan előkelő társadalmi állású hölgyeknek adta el, akiket az üzletből ismert.

A budapesti királyi ügyészség a leány ellen többrendbeli lopás,

nyvloc uri hölgy ellen pedig orgaz-

daság címén indított büvvádi eljárás.

Most foglalkozott ezzel az ügygel a budapesti büntetőtörvényszék Kraysell tanácsa. Az ügyészség nem emelt vádat a tolvaj leány ellen, mert a lány szülei az eset kiderülése után megtérítették a szalon tulajdonosnőjének a kárát és ez visszavonta a feljelentését.

Nem ez történt azonban az orgazdasággal perbefogott uri nőekkel, akik ellen a vádat megszüntetni nem lehetett.

Az uri nők a főtárgyaláson egyértelműen azzal védekeztek, hogy sejtelmük sem volt arról, hogy a vásárolt kosztüm-anyagok lopásból származnak. A leányt az üzletből ismerték és a leány mint visszamaradt alkalmi árut, aránylag olcsón adta el nekik.

A bíróság, miután megbizonyosodott, hogy az uri nők jóhiszeműen jártak el, mindannyiukat felmentette az orgazdaság vádjára alól.

Százkilencvenkét rendbeli okirathamisítást követett el egy Máv altiszt

Akit a nyomor vitt a bűn útjára

A héború és azt követő idők egy áldozata állott ma a törvényszék előtt nem kevesebb, mint 197-rendbeli okirathamisítással vádolva.

Ifj. Takó János, mint MÁV altiszt, az államvasuti alkalmazottak kedvezményes fizetési anyag ellátását ellenőrző osztálynál volt alkalmazásban. Ezen beosztása közben feltűnt neki, hogy egyes alkalmazottak, akik a kedvezményes fizetési anyag kiváltásakor a tájázáróságuk felapításának és szénjárandóságuk közzétételének díját felelőkönyvből elfelejtették lefizetni, később e csekélyösszegű díjakat pótlólag a járandóságuk kiutalásához használt nyugtán és utalványokon pótlólag is lefizették. Ifj. Takó János tehát aktív személyek nevére nyugtákat állított ki, a felapítás és közzététel díját lefizette, az aprítás szót aprított szóra javította ki, a közzététel elő odalírt; és szén, ráúttó

az állomásfőnök bélyegzőjét és az így kiváltott fát és szenet fuvarokkal eladatta. Ilyen módon a MÁV-nak mintegy 30 millió kárt okozott, mert 197 drb hamis utalványt váltott be.

Érdekes kortörvéneti kép az, amit ifj. Takó János védbeszédében elmondott.

— 1915-ben — mondotta Takó — 18 éves koromban az iskola padjából renigáltak el katonának. Az első harc-vonalban küzdöttem egészen a háború végéig. Amikor hazakerültem állást nem tudtam kapni, mert semmihez sem értettem, a hozzám tartozóimtól elszakították a megszállás folyán és én a legnagyobb nyomor előtt álltam. Végül sikerült bejutnom a MÁV-hoz önként, ami félig katonai jellegű állás volt. Így olyan fizetést kaptam, hogy abból úgy-ahogy megéltem.

— Úrsám! Nős ember voltam és

1921-ben 600 korona havi fizetésem volt. Még lakást sem tudtam volna ebből fizetni. Szerencsére a főnököm egy üres irodahelyiséget engedett át nekem és én ott húzódtam meg családommal együtt. De nem sokáig örülhettem a nyugalmomnak, mert néhány hónap után elverték a lakásomat és én az uccára kerültem. Hogy mégis valahogy eltartsam a családomat, délutáni külföldi munkát vállaltam: csomagokat dobáltam ki a vagyonkóbból.

— A bétám, aki egy mulatóban volt főpincér, megbetegedett és én, mert átadta egy szobáját, elváltam a helyettesítését. Rettenetes munkát végeztem. Reggel 7-től délután 4-ig a MÁV-nál dolgoztam, este 8-tól hajnalig főpincér voltam. Alig álltam a lábamon, mert lakbért nem tudtam volna fizetni és kellett a pénz, mert a gyermek folyton beteg volt.

Itt szokogva folytatta: — Beszéltem embernek születtem én. Csak annyit kerestem volna, hogy szűkben megélhettünk volna belőle, sohse követek el én semmit. De től volt, a gyerek beteg, éhezünk, mi más ut van itt, mint a bűn...

— Ezért hamisítottam én a nyugtákat, ezért lettem gonoszabb. De a pénzen lakást vettem, orvost, orvossgot fiztettem és emi adtam a családomnak. — Mást nem tudtam tenni. Erzem, hogy bűnös vagyok, de nagyobb bűnös az élet, mely nem tudott olyan viszonyokat teremteni, hogy tisztességgel kerestből tarssam el családomat.

— Az érdekes ügyben kedden lesz ítélet.

— Sikkasztó könyvelő. Caro és Jellinek budapesti szállító cég feljelentést tett a rendőrségen Reiszmann Jakab nevű könyvelő ellen, aki az üzleti könyvek meghamisításával 25 millió koronát sikkasztott. Bűnét beismerte. Letartóztaták.

— Japán gyilkol a kínai. Kantonból jelentik, hogy a japán kórház gondnokát egy kínai agyonlőtte. A japán konzul erőlyes tiltakozást jelentett be és egy szeremind felszólította Kantonban lakó honfitársait, hogy meneküljenek az európaiak negyedébe.

— Gombámérgezés. Darabont Zsigmond 27 éves mézárósszegű Csengeri uca 20. számú házában lévő lakásán vasárnap este gombát vacsorázott. A vacsora elfogyasztása után rosszul lett. Az orvosok gombámérgezést állapítottak meg. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

ASTRA

BIZTOSÍTÓ RT

Világjellegű kötvények külföldön is érvényben

biztosít szanatóriumi kezelésre múltét esetén, csoportos biztosítás: élet, tűz, betörés és betegség esetén

Amerikai rendszer

Szabad műtőorvos választás Rendkívül kedvező feltételek!

Budapest VII, Erzsébet körút 26
Telefón: József 129-42

Legjobb Legjobb Legjobb
PAP PAP PAP
LAN LAN LAN

Kárptosáru, vas- és rézbutorgyára

Szűnyeg, pokróc, Egvány, egy- és asztalterítők, gyermekkosci, nyugtázók, leánykosci, szűnyeg- és kőbortörők, arany- és sztrák minden kivételben kaphatók

GICHNER JÁNOS
BUDAPEST, VII, ERZSÉBET KÖRÜT 20.
Nagy katalógust 4000 K ellenében postán küldök

A nóta vége

Elmondja: Kiss Ferenc

Azoknak vádiratára, akik azt mondják, n' tessék, Kiss Ferenc újból operettszínpadon játszik, Budán, pedig hogy fogadkoztok, hogy nem áll be az operettisták sorába, jelelem, hogy bocsánatot kérek, de Zerkovitz Béla és Sebestyén Géza barátom az okai, hogy ime ez a nóta vége és én újból operettszínpadon vagyok.

— De ha nagyon nézem a Budai Színházban színekerülő Zerkovitz operét nem is operett. Daljáték, csak éppen nem operett, mert annyi szépség, annyi jó van benne, amennyivel a mai operetteket nem igen szokták megajándékozni.

— Boldogul Kacsóh Pongrác, aki Zerkovitz Béla barátja volt mondta mináig: „A Zerkovitz operetiben öröm lehet játszani, mert a színész tudja, hogy amit ő ma énekel a színpadon, holnap már szerte az országban énekelni fogják” és bizony az csak boldogság lehet, megindítani útját egy népszerű dalnak akár a színész, akár a szerző szerűl.

— Hát én is örülök, hogy a Nóta végében játszom. Igenis örülök, mert tudom, hogy a „Nóta vége” kezdetű dal, amely nekem a hatalmas csokorba kötött dalok közül a legjobban tetszik, a premier után már megkezdte pályafutását nemcsak az ország négy sarka, hanem a világ négy tája felé és jó azt úgy érezni, hogy ime egy sláger, amelyet én indítottam utnak.

— Ezt el kellett mondanom, ez az én védelmem... Ugy érzem a közönség mellett áll majd a premier után. Egy véleményen leszünk.

A „Lili báró” a Városi Színházban

A Városi Színház vasárnap este felújította Martos és Huska annakidején igen nagy sikert aratót operétjét, a „Lili báró”-t, amely először a Városi Színházban, majd a Blaha Lujza Színházban került színpadra, de hat esztendő óta megjárta a vidék és a külföld számos színházát.

A felújításra a közönség nagyon jól fogadta az operettet és nagyban méltányolta annak szépségeit. A szereplők — egy kivételével — a régiek voltak, akik most is tehetségek logjává adták. Új szereplő volt Ereczkó László, a színház fiatal táncoskomika, aki pompásan beillített az együttesbe.

* Táblás házak a Royal Orfeumban. Napról-napra szufolt nézőtér előtt folyik le a vendégszereplő Apolló-Színház rangos műsora, melynek minden száma a szenzáció erejével hat és tomboló tapsvihart arat, Három és félórán át muszáj nevetni, még a legundorhesebb emberek is. És ezt a nagyszerű élvezetet mindenki megengedheti magának, mert a legdrágább jegy 50.000 korona és a legolcsóbb 8000 korona.

* Kerti ünnepély július 2-án az Angolparkban.

* A Lili báró Pécly Erzsébet a Városi Színházban. A kiváló primadonna visszatért néhány estére első nagy diadalai színhelyére, a Lili báró műsorszerepében. A többi főszereplő: Sziklay László Andor, Raskó Ilona, Sik Rezső játszó. A Lili báró a mai, vasárnapu repiznen kívül a héten kedden, szerdán és csütörtökön kerül színpadra a Városi Színházban.

* A Hadimúzeum javára július 2-án kerti ünnepély az Angolparkban.

* Egy rendkívül siker körvonalán bontakoznak ki a Nóta vége próbáin, amelyek már a megerősített ének- és zenekarral folynak az új Budai Színházban. A kiváló főszereplők, Honthy Hanna, Kiss Ferenc, Vigh Manci, Kabos Gyula, Simon Marcsa, Hamvas Józsa, Szirmai Vilmos, Dónes György, Pethes Sándor, színészek és zenészek, diszletozók és zenikusok, rendező és karmester, — mindenki megérettetett lelkesedéssel dolgozik, hogy az új Zerkovitz-Bus-Fekete operett szerdai bemutatás előadására minél nagyobb, minél tökéletesebb legyen. Az új Budai Színház szerdai első bemutatása egy új világszínház kiindulópontjának ígérkezik.

SZÍNHÁZ

Színházi történetek

A primadonnák nem kapnak szerződést

Tavaly ilyenkor már megindult a szerződötési kampány és a direktorok egymást túllécítva igyekeztek maguknak tagokat, főként sztárokat szerezni. Egy-egy színész — vagy színésznő után elutaztak messzi földre, külföldi fűrődhelelyekre, mert azt remélték, hogy a nyaralóhely gondtalan világában könnyebb lesz megkötni a szerződéseket. Szóval az elmúlt esztendőben ilyenkor valóságos forrott az igazgatói irodák kátlánja, ma azonban nagy némaság borul a színházak világára és eddig csak

egyetlen primadonnának és egyetlenegy bonvivánnak van szerződése, a többiek — a Nemzeti Színház és Operaház tagjai kivételével — valamennyien szerződés nélkül állanak.

A szerencsés primadonna, akinek még áprilisban aláírták a (további egy évre szóló) szerződését: Biller Irén, a bonviván pedig, aki egy évvel ezelőtt hároméves szerződést írt alá: Tolnay Andor, mindketten a Fővárosi Operettszínház tagjai. A többiekkel így áll a helyzet:

Petrás Sári Londonba megy.

Fedák Sári szeptemberben egy hónapig újra Pesten lesz és a felmelegített „Antonia” címszerepét játssza majd a Vígsházban.

Pécly Erzi Párizsba utazik, nem lehetetlen azonban, hogy szeptember elején a Városi Színházba szerződik.

Kocsy Emma Bécsbe szerződtött. Labass Jucinak, Kolbay Ildikónak, Honthy Hannának, Vadly Ilonának, Somogyi Nusinak, Viola Margitnak, Hajdu Etának még nincs szerződés. Örvös Gitta pedig úgy halljuk visszatér a színpadra és a Városi Színházhoz szerződik.

A bonvivánok közül az egy: Tolnay Andoron kívül csak Király Ernőnek van szerződése. Király Bécsbe szerződtött, de a többiek, Nador Jenő, aki hír szerint a Fővárosi Operettszínházhoz szerződik László Andor, Galetta Ferenc, D'Arrigó Kornél, Kompóthy Gyula egyelőre még szerződés nélkül állanak.

Saljapin

300 milliót kér egy estére

Az egyik budapesti hangversenyvállalkozó az elmúlt esztendőben felkérte Saljapin impresszárióját és szerződötési ajánlattal kínálta meg a nagy orosz énekest. Saljapin akkor a következő üzenetet küldte:

— Nincs maguknak annyi pénzük, hogy enigma meg tudjanak fizetni.

Azóta azonban nagyot fordult a világ és vagy a mi pénzünk szaporodott meg, vagy a Saljapin igényei lettek kisebbek, mert az elmúlt napokban a világhírű orosz művész elküldte impresszárióját Budapestre, hogy az egyik színházunkkal tárgyaljon Saljapin vendégfellépési érdekében. Saljapin

— öt estét akart garantálni magának, esti négyezer dollár felvételi díjjal,

ami körülbelül háromszáz millió magyar koronának felel meg.

Saljapin tehát másfélmilliórdot kért az öt esti vendégszereplésért.

A színház igazgatója számolni kezdett és kiszámította, hogy helyaráll az ötszörös kellene felemelnie, hogy csak költségét behozza a vendégszereplés. Tovább már nem is gondolkozott, hanem Saljapin tavalyi üzenetét küldte el az impresszáriójának:

— Nincs nekünk annyi pénzünk, hogy Saljapint meg tudjuk fizetni.

Igy tehát Saljapin, akinek az orosz

szovjet a „népének” címet adományozta, az idén sem látogat el hozzánk.

Eljött a kabarék kora

A szezon életének utolsó napjait éli és most végnapjaiban a mai nehéz viszonyok között új csodát produkált.

Eljött a kabarék konjunkturája.

A kabarévá átalakult Vígsház estéről-estére szufolt házak közönsége előtt megy, a Royal Orfeum vendége az Apolló Színház minden este tábla mellett játszik, a Renaissance Színház pénztára előtt valósággal tolongnak az emberek, akik a csütörtökön érkező „Orosz Kékmadr” kabarét akarják látni. Ugy látszik ez a kabarélaz ejtette gondolkozóba Sebestyén Gézát, a Városi Színház igazgatóját, aki most arról tárgyal, hogy

néhány napos vendégszereplésre szerződött a Berlinben vendégszereplő néger színházat,

amelynek csak a neve színház, de tulajdonképpen az is kabaré.

A négerek harmincötven vannak, akik közül tizenhat színész, tizenegy jazzband muzikus és öt színpadi munkás. A színészek valamennyien énekes és táncos színészek, a zenészek mindegyike nyolc hangszerezen játszik, úgy hogy a tizenegy muzikus egy száztizennégy tagból álló zenekarnak felel meg.

Ha a Városi Színház és a négerek impresszáriója meg tudnák egyezni, akkor már e hónap végén látni fogjuk a színművészet legújabb csodáját, a néger színtársulatot a Városi Színházban.

Kik pályáznak a Király Színházra?

Kik pályáznak a Király Színházra? A kuszák világában ma egyébről sem beszélünk, mint arról, hogy ki lesz az a szerencsés, aki a Király-Színház bérletét megkapja. A fantázia természetesen szárnyat bontott és a legfantasztikusabb hírek keringenek arról, hogy kik pályáztak meg a Király-Színház bérletét.

A Hétfői Napló munkatársa úgy értesül, hogy a Király Színházra eddig csak négy pályázó jelentkezett és pedig:

Lázár Ödön, a Király Színház igazgatója.

Horti Sándor, a Városi Színház tagja.

Keleti és Riebner, a Fővárosi Orfeum volt tulajdonosai és Meinhardt Kurt, az Angol Park tulajdonosa.

A két utóbbi variété céljára akarja bérbevenni a Király-Színházat. Ugy halljuk két olyan pályázó is jelentkezett, akik mozivá szeretnék átalakítani a Király-Színházat. Ezek pályázatát azonban Csathó Kálmán dr. vagyonteljesítővel át sem vette.

A régészet

A Magyar Színház társalgójában ücsölt Csontos Gyula.

— A háború alatt meggazdagodottak világszerte utjukban meglátogatták a londoni Britisch muzeumot is. A muzeum magyarországi tisztviselője a vendégeknek megmutatta a Londonban pihenő megkövesedett Fáraót is.

— Ötven éves halott — magyarázta, amire a meggazdagodott négyet sóhajtván felelt:

— Istenem, hogy mulik az idő!

Rejtvény

A Király Színházban már napok óta török a fejüket egy rejtvényen, de bizony nem tudják megfejteni. Somogyi Nuszi, Vadly Ilona, Berku

Lili, Sándor Gizi, Rátkay, Kervész, Szirmai, Labadr, Gallay a rejtvényfejtők, s megfejtés azonban sehogysan megy. Ide adták hát a Hétfői Naplónak, hátha meg tudja fejteni a mi olvasó közönségünk. A rejtvény a következő:

Nem lehetek y M 1925 július 22. a felesége

Aki megfejti, a megfejtést küldje be a Hétfői Napló szerkesztőségébe (Rökk Szilárd uca 3.), ahol a megfejtők között sorsolást rendezünk és a szerencsés nyertőt megajándékozunk Rátkay Márton autogrammos fényképével. Az eredményt a jövő számunkban közöljük.

A Hétfői Napló mult számában közölt rejtvény helyes megfejtése: „Jöj vissza ifjú csókos nyár”. Megfejtették hétszázegyenven. A sors a megfejtési jutalmat — két jegyet a Városi Színház bármelyik előadására — Weinberger Doráné juttatta, aki a nyereményt bármelyik délelött átveheti a Hétfői Napló szerkesztőségében.

* Száz színész és artista lép fel július 2-án a Hadimúzeum javára rendezett kerti ünnepélyen.

* A Vígsházban nyári kabarét a hét minden estéjén megismétlik. Kezdeté 8 órákor.

* Nemzetközi divatrevü július 2-án az Angolparkban.

* Hétfőn Ptánszky Jozsefn fellépéssel a Hasis körül színe a Városi Színházban. Az Operaház kiváló primadonnájának, Salabert, a híres párisi zeneműkiadó kivánására lép fel a nagyszerű pantomim repizén, mert a nő főszerepet ő fogja kreálni a Hasis párisi premierjén. A Hasis után Lukács Sári fellépéssel a Parasztszociális kerti színpad.

* Mindeki filmek július 2-án az Angolparkban.

* A kis huncut bemutatója a Városi Színházban, Szombaton, június 27-én mutatja be Sebestyén Géza művészdírdája Jean-Gilbert-nek, a Hermelines nő, Marinka a táncosnő és annyi más világhírű operett szereplőnek Berlinben és a külföldi színpadokon óriási sikert aratót új operettjét, a Die kleine Sündlerin-t, amely Faragó Jenő fordításában A kis huncut címmel fog színpadra lépni. Az új Gilbert-operett, akár a Dolly, példátlanul mulatságos librettója a legjobb bohózatokkal vetekedik; zenéje jókedvű, pompás slágerek bokréjtája. A híres újdonság vezetésére lép ugyanazok játszó, akik a Dolly-t úgy rendkívül sikerre vitték: a kedves ifjú Molnár Vera és a kitünő Sziklai József. A többi főbb szerep Horti Sándor, Lakatos Ilona, Cselényi József és Sárosy Andor kezében van. Rendező Sik Rezső, karmagy Stefanidesz Károly. A jegyeket már mai nap is kezdő árusítani a Városi Színház jegypénztára és a jegyirodák.

* Futurista táncpatota július 2-án az Angolparkban.

* A hét és az egész nyári szezon művészi eseménye a Kékmadr Kabaré esztörtökön kezdődő vendégjátéka a Renaissance-Színházban. Jusniékek ezuttal meg a szokottnál is nagyobb művészi szenzációkkal fogják meglepni a budapesti közönséget. Musoruk teljesen új, sőt több új műsor válogatott kivonata. Konferanszié: Jusnié igazgató, Szenzációk új diszletozók. A legnagyobb művészi élmény és a legszellemesebb mulatság. Jegyek már kaphatók a Renaissance-Színház pénztáránál és az összes jegyirodánál.

* Rádióhangverseny július 2-án a Hadimúzeum javára rendezett kerti ünnepélyen az Angolparkban.

* Július 2-án vívóhajókok alkalmi mérkőzése az Angolparkban.

SZIGET SZÍNPAD MOZI
(Alsó Margitsziget)

MOZI ÉS KABARÉ

A legszebb asszony
című filmatrakkció
Személyesen fellépnek: Szász Ilona, Dónes György, Pethes Sándor, Herczegh Albert

Helyárak 10000 K-től 30000 K-ig
Előadások kezdete: 8 és 9/10 órákor

SPORT

A Slavia legyőzte az MTK-t Elberfeldben

Slavia-MTK 2:1 (1:0)

A német futballszövetség letiltotta a mérkőzést, amelyet ennek ellenére is megtartottak

A júniari esőzés miatt elhalasztott elberfeldi MTK-Slavia-találkozás új terminusa tegnap volt. A közép-európai futballvilág ismét összejött vasárnap a hatalmas elberfeldi stadionban, hogy tanujta legyen a magyar és a cseh bajnoksapat első háboru utáni találkozásának.

Az MTK annak rendje és módja szerint elntazott Elberfeldbe és minden előkészületet megtettek a mérkőzésre, midőn szombaton váratlan meglepetésként befutott a Magyar Labdarúgó Szövetségbe a német futballszövetség távirata, amelyben tudatja, hogy a mérkőzést letiltja.

A szövetség azonnal intézkedett ugyan-

csak táviratilag, a mérkőzés lebonyolítását azonban megakadályozni már nem tudta, mert a még januárban sulyos kárt szenvedett elberfeldiek nem teheték ki magukat újabb sulyos károknak és a mérkőzést vasárnap megtartották.

A meccsről lapunk zártaig csak szűkszavú táviratokat kaptunk, amely szomorú szenzációval szolgált részünkre:

A tartalékok, Orth nélküli kiállt MTK 2:1 (1:) arányu vereséget szenvedett a prágai bajnokcsapatától.

Anémet futballszövetség tilalma folytán Bauwens dr. kölni bíró természetesen lemondott a mérkőzés vezetéséről és a meccset angol bíró vezette.

A MAC szenior nyolcása legyőzte a Pannoniát

A jubileumi Nyolcást a Pannonia nyerte

Ünnepi külsőségek között folyt le vasárnap a MAC nemzetközi jubileumi regattaversenye a Margitsziget pesti Dunaágában. Az ünnepi regattának nemzetközi jellegét a Rudeonverein Brünn startja adta meg. A bécsi Pirat még szombaton lemondotta a startját.

Nagy számú nézőközönség töltötte meg a zászlódszobát pompázó nézőteret. A közönség között ott láttuk társadalmi életünk színeit.

A legszebb verseny a szezon nyolcass küzdelme volt, amelyen a MAC szép győzelmet aratott a Hungaria és a Rudernverein Brünn evezősei felett.

Ujítás volt a vadevezősei versenyre, amelyet - úgy hisszük - ezután minden regattán viszont fogunk látni.

Részletes eredmény:

1. Jubileumi nyolcass verseny, 1. Pannonia, 2. MAC (1 1/2 hajóhossz).

Szenior nyolcass verseny, 1. Hungaria, 2. Rudernverein Brünn.

Kormányos négyesek verseny, (II. o.) 1. MAC, 2. Rudernverein Brünn, 3. Nemzeti H. E. A Pannonia feladta a versenyt.

Ujanc nyolcass verseny, 1. Hungaria, 2. MAC, 3. Pannonia.

Kormányos négyes, I. o. 1. Hungaria, 2. Pannonia, 3 1/2 hossz.

Szenior egyes, 1. Szendey (Neptun), 2. Grosz Andor (Duna).

Junior négyesek verseny, 1. Váci SE, 2. RAC.

Kormányos dublő, 1. Schön fivérek, 2. Misl fivérek.

Kormányos négyes vidékiek részére, 1. Váci Evezős Egylet, 2. MOVE Esztergomi HE.

Katonai verseny, 1. Győri utazásos-alj.

Az NSC nemzetközi uszóversenye

A III. TVE Bajnok vízpoló-csapatának nagy golvári győzelme a Bécsiek felett

A kellemetlen, esős idő ellenére is hatalmas közönség kereste fel a Császárfürdő uszodáját vasárnap délután, ahol az uszókalicó első nemzetközi uszóversenye zajlott le az NSC rendezésében.

Mint minden versenyt, ezt is az egri fiúk dominálták.

A 100 méteres gyorsúszásban Bárány

István beállította a magyar rekordot.

Styep győzelmet arattak az erlek a 3x66% méteres 1. osztályu vegyes stafétaiban is, legyőzve az NSC-t és a III. ker. TVE-t.

Ezel szemben a 100 méteres hátúszásban Bitskey II. vereséget szenvedett Bartha Károlytól.

Meglepetés volt Sipos Manci győzelme klubtársnője: Dénes Irén fölött a 100 méteres hőlgyúrsúszásban. A kitünő hőlgyúrszó országos rekordot javított.

Pompás győzelmet arattot vízpoló-bajnoksapatunk: a III. ker. TVE a bécsi IWASC fölött.

Részletes eredmény:

200 méteres mellúszóbajnokság, 1. Jung Frigyes (NSC) 2:58.6 mp. 2. Bitskey Zoltán (MESE) 3:0.6 mp. és Friedberger (IWASC) holtverseny.

100 méteres hátúszás Argentor vándordíj, 1. Bartha Károly (NSC) 1:16 mp. 2. Bitskey Aladár (MESE), 3. Klausz József (MTK).

100 méteres hőlgyúrsúszás, 1. Sipos Manci (NSC) 1:29 mp. 2. Dénes Irén (NSC).

100 méteres gyorsúszás I. oszt. 1. Bárány István (MESE) 1:18 mp. (Országos rekord beállítva), 2. Gáborfi Antal (NSC) 1:04.2 mp. 3. Magyar (MTK).

100 méteres hőlgyúrsúszás, 1. Stejner Lili (NSC) 1:45.2 mp. 2. Wagner Olga (FTC), 3. Mángrás, 1. Nagy Károly (FTC).

300 méteres hőlgyúrsúszás, 1. Dénes Irén (NSC) 5:49.1 mp. 2. Sipos Manci (NSC) 5:50 mp. 3. Reichl Nóra (MAC).

3x66% méteres 1. oszt. vegyes staféta, 1. MESE (Bitskey I., Bitskey II., Bárány) 2:25 mp. 2. NSC a) csapata, 3. III. ker. TVE.

Az Argentorművek vándordíját a MOVE Egri SE nyerte 11 ponttal az NSC 9 pontja ellen.

VIZIPÓLÓ.

III. ker. TVE-IWASC (Bécs) 12:0 (4:0) Bíró: Speisegger Ernő.

A gyenge képességű bécsi együttes ellen fölünyesen győzött a magyar bajnokcsapat. A gólokat Keszérü, Hlavacsek és Czelle lötték.

NSC-MTK 4:3 (2:1)

Bíró: Keszérü Ferenc.

MOTOURI Jackie Coogan: A flandriai fiu Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órákor

25 év óta olcsóság... Árai feltűnést keltenek... Női vásoncipők... Fehér gyermekcipő... Tenisz-Torna-Művészi... Teniszcipők... Szendvicsek...

Jól szerepeltek az MTK cseh atlétavendégei az MTK nemzetközi atlétikai versenyre

A tegnapi napon léptek első ízben magyar salakpályára. Két oszeszlovák atléta vendégszerepelt nálunk és adott nemzetközi jellegűt az MTK atlétikai viadalának. Egyik sem vérébeli cseh. Az egyik Willy Schindler német-cseh, a másik Koszcsák József, egy magyar származású kassai fiú. Csak az egyiknek sikerült győznie. Schindler az 1000 méteres Duna-díjban legyőzte Rózsát, míg Koszcsák Grosztól szenvedett vereséget 5000 méteren.

A versenyt egyébként jó eredmények jellemezték. Fluck (Raggambi) 11 mp. alatt hajtotta le a Hajdut 100 méteren, míg a 200-as síkfutásban Somfai 25.8 mp-es kitünő idővel győzött. A diszkoszvetésben Egri 43.20-at dobott.

Részletes eredmény:

Diszkoszvetés, I. o. előnyverseny: 1. Egri (MAC) 43.20 cm. (előny nélkül), 2. Somfai (MAC) 40.81 cm. 3.5 m. e.

200 méteres gátfutás: 1. Somfai (MAC) 25.8 mp. 2. Pallaghy (BBTE) 27.2 mp.

1500 méteres síkfutás, II. o. 1. Szabadkay (FTC) 4.26 mp. 2. Pakurar (FTC) 4.30.2 mp. 3. Palvin (MTÉ).

1000 méteres síkfutás: 1. Schindler (Sparta, Prága) 2.36.6 mp. 2. Rózsa (MTÉ), 3. Fonyó (MTK).

Magasugrás: 1. Farkas (MAC) 160 cm. (W. O.)

100 méteres síkfutás: 1. Raggambi (BBTE) 11 mp. 2. Hajdu (FTC) 11.1 mp. 3. Juhász (MAC).

4-szer 800 m-es II. o. staféta: 1. FTCa) 8.45.3 mp. 2. MTK 9.005 mp. 3. FTCb).

300 méteres előnyverseny: 1. Deák (Postás) 38 mp. 2. Nagy (FTC) 36.2 mp.

110 méteres gátfutás: 1. Muskát MTK 16.7 mp. 2. Somfai (MAC) 16.7 mp. 3. Uj-

faluczky (FTC).

600 méteres előnyverseny: 1. Horváth (MTK) 1.81.5 mp. (18 m. e.), 2. Kelemen (Postás), 3. Balázs (Postás).

Hármasugrás, előnyverseny: 1. Kovács (BEAC) 1400 cm. (150 cm. e.), 2. Farkas (MAC) 1379 cm. (150 cm. e.).

5000 méteres egyéni és csapatverseny: Egyénleg 1. Gross (MTK) 16.01.8 mp. 2. Koscak (Sparta, Prága) 16.04.3 mp. 3. Király (ESCC) 16.12.9 mp. Csapatversenyben 1. MTK 33 pont. 2. ESC 47 pont. 3. FTC 79 pont.

300 méteres síkfutás: 1. Hajdu (FTC) 22.8 mp. 2. Barsi (BBTE) 23 mp. 3. Réti (MTK).

X Eldőt az alsóbbosztályu futballbajnokságok sorsa. Vasárnap bonyolították le az alsóbbosztályu bajnokságok döntőmérkőzéseit a löversenyterti pályán. A III. osztályu bajnokság két csoportgyőztese: az URAK és az ETSC küzdelméből utóbbi került ki győztesen 3:0 arányban. A harmadik helyért vívott küzdelemben a Tetsvérség meglepetésszerű vesztéséget szenvedett a Világosság csapatától. A IV. osztályu bajnokság döntőjében a Cípészek 3:1 arányban győztek le a Kalaposok csapatát.

X A Budapest-Gyöngyös-Budapest közötti kerékpáros távverseny. Vasárnap bonyolította le a Kerékpáros Szövetség a Budapest-Gyöngyös-Budapest közötti kerékpáros-távversenyt. A szép túraversenyt a Jóbardítok nyerték meg 5 óra 46 per alatt. A győztes csapat tagjai: Reichert, Bouska I., Bouska II. Második a TTC csapata (Magyar, Horenszki, Timár) lett a Jóbardítok második csapata előtt.

Feledi Pál dr. győzött a motor-kerékpáros hegyi-versenyen

A mellékkocsis motorverseny Hájós Imre nyerte

A Jánoshegyen bonyolították le vasárnap a motorkerékpáros hegyi-versenyt. 58 nevezés érkezett a versenyre és a bevezetett túlnyomórésze starthoz is állt.

A 7 kilométeres távu versenyen Feledi Pál dr., asz osztrák Tourist Trophy győztese futott keresztül a célon Sunbeam-gépével, 6:4 mp-es respektabilis idő alatt.

Feledi dr. után Balázs László, (Sunbeam) ugyancsak az osztrák Tourist Trophy győztese érte el a legjobb időt (6:14 mp.), míg harmadik Urbach László (A. I. S.) lett, 6:15 mp. alatt.

A mellékkocsis motorkerékpáros versenyben Hájós Imre (Scott-motor) győzött 7:20.2 mp. alatt, Déván István (Northon) előtt.

A versenyt szép közönség élvezte végig. A rendőrség az utvonalat a verseny előtt elzárta. A mentők nagy készséggel vonultak ki, bár szerencsétlenség nem történt.

A versenybírószágban Jakab Tivadar és Kirchner Béla illettek a Királyi Magyar Automobil Club képviselőit, míg a klub hivatalos képviselőjét Szendrői Aladár dr. és Fábry Oszkár látták el.

Különtéle ajándékok! Minden vevő ajándékot kap! Holczer Lajos Nagyáruház Rákóczi út 18. Cikkjeink olcsóságáról győződjön meg! Művelőm harisnya (kis hibával) 29.000, Fátóyhárisnya 26.500, Straphárisnya 7.300, Karlsbadi kesztyű 22.500, Tiszta selyemkesztyű 29.500, Himzett esikok zokni 14.500, Férfi cernakesztyű 20.500, Poupin-ing 2 gallérral 148.000, Panama apacs-ing 106.000, Rayémellő ing, 2 gallérral 85.000, Zefir rövidnadrág 35.500, Divatbőrű 18.500, Selyem magánkötő 25.300, Bécsi puhagallér 4.300, Fúrdőtrikó (női divatfazonban) 28.800, Klott fúrdőruha (divatfazonban) 128.000, Uszónadrág 16.500, Férfi atlétatrikó 28.600, Gumli fúrdősapka (divatfazon) 9.900, Gyermektrikó, 1. szám 13.000, Gyermekzokni, 1. szám 6.500, Divatnyő férfi vagy női 99.000, Himzett csipkés batizszing 32.400, Sifőn női ing 27.500, Himzett csipkés hálójng 74.500, Himzett batizsnadrág kombiné 69.000, Trikószem-kombiné 77.000, Erős pamutvászón m-ként 16.800, Erős angin m-ként 19.500, Kanavász (ágynemű) 19.800, Angol batizsifőn 27.600, Függöny etamin, 150 szél, 33.600, Konyhatörő 14.800, Műselyem ruhasanyag 52.000, Tetra törülköző 20.600, Trikószem 140 cm széles 59.000

Kereskedő és Iparos Ujság

AZ ÚJ KAMARA

IV.

Reiss Jenő dr

Teljes elméleti felkészültséggel, doktori diplomával a zsebében a Hitelbanknál kezdte meg közgazdasági tevékenységét, s nagy tudással párosult vasszorgalmával, ugyancsak kiváló szervezőképességével csakhamar magára vonta bankja vezetőinek figyelmét, akik a legteljesebb bizalommal honorálták a tehetséges fiatal tisztviselő kiváló képességeit, melyeknek külső eredménye gyanánt Reiss Jenő dr. a háború alatt a *Haditeremény Rt.* egyik igazgatója lett. Ebben a pozícióban vált szélesebb körökben is ismertté Reiss Jenő dr. neve és munkássága, s ebben a pozícióban nyílt alkalm arra, hogy szervezőképességét megfellelő keretek között érvényesítse. De alkalmat nyílt arra is, hogy betekintést nyerjen a kötött gazdálkodási rendszer egész gépezetébe, meglátta a mesterséges eszközökkel elfojtott gazdasági lehetőségeket, s szívesen vetett a háborús gazdálkodás leépítéskor előálló új helyzettel. Ezeknek a megismerésnek és tapasztalatoknak birtokában csak természetes, hogy az ország első nagybancájai által alapított külkereskedelmi vállalatnak ő került az élére, sőt — ezt mondhatni — az alapítás egyik fontos mozgató oka, az volt, hogy Reiss Jenő dr. képességei számára méltó tér és alkalom nyíljon. Reiss Jenő dr. valóban be is váltotta a hozzáfűzött reményeket, mindig és mindenütt első volt az export-import sanszok felismerésénél és kihasználásánál, s az a nagyfokú bizalom, mellyel a külföldi tőkések talán elsőként tüntették ki az ő személyét, lehetővé tette, hogy a vezetése alatt álló vállalat eredeti programját kibővítsa a kereskedelmi közvetítés mellett az iparfejlesztésre is. Ma, amidőn az Európa-szerte dühöngő gazdasági válságok nem egy régi céget, s nem egy régi, negyvenévi közgazdasági vezérferflut ingattak meg pozíciójában, ma, amidőn bealkonyodott a konjunktúra képzelt nagyságainak is: kétségtelenül megállapítható, hogy Reiss Jenő dr. minden tekintetben kiállotta a tüzpróbát, s azok közé a kevesek közé emelkedett, akik szilárd oszlopai lesznek az újjászülétsre váró magyar gazdasági életnek. Ezt a meggyőződést juttatta kifejezésre a legutóbbi kamarai választás is, mely Reiss Jenő dr.-t a levelező tagok sorából a rendes tagok sorába iktatta, annak dokumentálásával, hogy munkásságára az érdekképviseleti életben százszázalék erejéig tart igényt. (fl.)

Nagy nézeteltérések a fővárosi hitelezőknek szindikátusában

Ma tárgyalnak Brüsszeiben a hitelezők s itt dől el az országok rendezésének kérése

Szabó Imre dr tisztifőügyész nyilatkozata

Megírta a *Hétfői Napló*, hogy a bázeli ideiglenes egyezmény értelmében a fővárosnak június 30-ig kellene véglegesen rendeznie külföldi tartozásait. A mai napig azonban nem jött értesítés arról, hogy ténylegesen megindulnak-e a hó végére a végleges szerződés megkötésére irányuló tárgyalások s e tekintetben a helyzet most teljesen bizonytalan.

Néhány nappal ezelőtt

bizalmas közlés érkezett a külföldi hitelezőkkel kapcsolatban,

amely érthető izalmat keltett a városban. A főváros ugyanis a tárgyalásoktól különállóan állandó összeköttetésben van a hitelezőkkel és az azokhoz közelálló körökkel, miután minden hónapban pontosan fizeti az ideiglenes szerződés értelmében a minimális havi 200 milliót s úgy az átutalás, mint az elismerés alkalmával a főváros és a hitelezők ismertetik a helyzetet, illetve érdeklődnek bizonyos dolgok iránt. A napokban azután a főváros vezetői a hitelezők bizalmasai köréből olyan értelmű közlést kaptak, amelyből arra lehet következtetni, hogy a hitelezők szindikátusa kebelében

a különböző nemzetiségű hitelezők között komoly nézeteltérések támadtak, amelynek következményei még kiszámíthatatlanok.

A hitelezők szindikátusa ugyanis, amelyben mint közudomású, német, svájci, belga, angol és francia bankárok foglalnak helyet — a bizalmas közlés szerint — a közelmúlt napokban előzetes megbeszélésre ült össze, hogy megtárgyalják azokat az elvi kérdéseket, amelyek alapján

Budapestet a tartozások végleges rendezésére szorítják.

A hitelezők között ezen a megbeszélésen nagy differenciák támadtak.

miután a hitelezők egyik csoportja azt az álláspontot vallotta, hogy az előttük fekvő jelentések szerint Budapest anyagi helyzete és fizetőképessége elég kedvező s

így súlyosabb feltételek mellett követelhető a magyar fővárostól az adósságok visszafizetése, míg a hitelezők másik része az ellentétes álláspontot állította s azt hangoztatta, hogy Budapest pénzügyi viszonyai eléggé ziláltak, tehát méltányos, sőt enyhé feltételek megállapítását követelte.

A két ellentétes álláspont az eddigiek szerint nem sikerült egymáshoz közel hozni és a hitelezők mind-

két csoportja kitartott fent ismertetett álláspontja mellett. A két csoport tagjai közötti állítólagos nély szakadékok miatt

nincs kizárva az sem, hogy a hitelezők szindikátusa felbomlik

s a főváros minden egyes nemzeti hitelezővel külön-külön lesz kénytelen megállapodást kötni a tartozások visszafizetésére vonatkozóan. Azt beszélük, hogy a súlyos feltételi adósságrendezés a belgák, franciák és svájciak kívánják, míg az angolok és a németek a méltányosság mellett tartanak ki.

A *Hétfői Napló* munkatársa fellekereste Szabó Imre dr. tisztifőügyészt, aki a fenti hírekre vonat-

kozóan a következő nyilatkozatot tette:

— Hivatalos értesülésem nincs arra vonatkozóan, miszerint a fővárosra csakugyan érkeztek-e volna olyan hírek, melyek a külföldi hitelezők körében támadt bizonyos differenciákról számolnának be. Beszélni, pletykálni azonban én is hallottam ilyesféléről és nem tartom lehetetlennek, hogy ezek a nézeteltérések valóban fenn is állanak. A mi fillünkbe is eljutott, hogy a hitelezők egy csoportja nagyon rózsásnak látja a mi helyzetünket s eme véleményéhez képest kívánja a végleges szerződés feltételét is megállapítani. Ugy értesülök különben, hogy ma,

hétfőn, június 22-én a hitelezők Brüsszelben össziülést tartanak,

miután már teljesen áttanulmányozták megbízottainknak jelentéseit s lehet, hogy ezen az ülésen dől el, miképpen tartozunk majd eleget tenni kötelezettségeinknek. Ennélmeleg, hogy a hitelezőkön a méltányosság, a belátás lesz urrá s ha a megbízottak szakjelentése hűen változa Budapest pénzügyi helyzetét s ha a hitelezők ennek alapján állítják fel feltételeiket, úgy nincs okunk aggodalommal nézni a közeledő tárgyalások elé.

A malomipar a tulzott vámvédelem ellen

Bacher Emil a malomkartel elnökének nyilatkozata

Lapunk múlt számaiban ismertettük Szurdav Róbert, a Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete alelnökének, Kende Tibor, a Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesülete ügyvezető-igazgatójának és báró Kohner Adolf, a Magyar Vegyeszeti Gyárosok Egyesülete elnökének nyilatkozatait, melyek azt tanúsítják, hogy a gyáripari érdekltség vezére is kezdi lassan-lassan belátni azt, hogy nem a behozatal erőszakos leszorítása, hanem a kivitel lehetőségek céltudatos fejlesztése, tehát az u. n. nyitott kapu politikája felel meg a gyáripar érdekeinek is.

Hogy az iparvédelmi intézkedésnek nevezett tulzott vámvédelmi politika éppen a régibb, patinás történelmi múlttal bíró iparágak helyzetét nehezíti, azt tanúsítja

BACHER EMIL,

a *Victoria Gőzmalom* vezérigazgatójának alábbi nyilatkozata:

— A tulzott vámvédelem következményei máris jelentkeznek és károsan kezdenek hatni egyes eddig erős és versenyképes gyáripari ágakra (malomipar, szeszipar). E káros hatást nemcsak a kereskedő és a gyáros, hanem a bankérvédelem is megérvé, mert hiszen az ipari és kereskedelmi vállalatok nagy része a bankok érdekköréhez tartozik.

— A magyar malomipar nehéz helyzetének, a stagnáló lisztkivitelnek is főleg a fiatalabb iparágak erős vámvédelméhez való merev ragaszkodás az oka, mert

megnehezíti oly kereskedelmi-politikai megállapodások megkötését, melyek hivatalos volnaának a magyar liszt pozícióját a volt monarchia államaiban hagyományaihoz méltón biztosítani. *Eddig 10 állammal folytatunk kereskedelmi szerződési tárgyalásokat, de a mindkét részén mutatkozó protektionista tendencia miatt csak egy lett perfectulva.* (A magyar-levegyl szerződés.)

— Hogy ezt a gyáripar hivatott régi vezeterei is elismerik — mutat rá találon Bacher Emil — ezt tanúsítja Gratz Gusztávnak, a GYOSZ volt igazgatójának a Tözsdeklubban tartott előadása, amely erőlesen száll szembe a vámvédelem tulzáival.

Gratz Gusztávról nem lehet azt mondani, hogy nem pártolja a magyar gyáripart, hiszen éppen mi tudjuk legjobban, hogy milyen méleg támogatásban részesítette a malomok érdekeit az őrlési forgalom megszüntése következtében előállt nehézségek idején. De éppen azon tapasztalatokból, melyeket akkor merített, fakad az a megértés, mellyel a magyar gazdaság összes szükségletei iránt és nem egyoldaluan ér.

Itt említjük meg, hogy Bacher Emil értesülésünk szerint a magyar-cseh kereskedelmi szerződés ügyében Ferenczy Izsó miniszteri tanácsos elnökelete alatt tartott bizalmas értekezleten is igen erőlesen száll szembe a tulzott protektionista tendenciákkal és reámutatott arra, hogy újabb iparágakat nem szabad mértéken túl kedvezményes elbánásban részesíteni a szerzett jogokkal bíró régibb iparágakkal szemben és

Bacher álláspontját támogatták a mezőgazdasági érdekeltség képviselői is,

kik szintén méltányolják a lisztkivitel ügyének fontosságát. Egyébként most lépett életbe az új cseh lisztvám, amely teljesen meg fogja bénítani a magyar liszt versenyképességét a cseh piacon, ha csak sürögösen létre nem jön a kölcsönös méltányosság alapján a magyar-cseh kereskedelmi szerződés.

W A R E N H A U S K L E A
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUSZ WIEN

FOGÁSZAT-DENTIST
MÁRFAI ARTÚR
ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
IV. KÁROLY KÖRÜT
26

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA
Pozistó- és béléssárunagykereskedők Budapest, V. kerület, Arany János ucca 22. szám

Pártoljuk a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
pamutszövet- és béléssárunagykereskedők
A Budapest — Warnsdorfi Pamutszövetgyár R.-Társ. egyedárusítói lerakata.
Budapest V, Zrínyi ucca 15

Be kell terjeszteni a vámelőjegyzési raktárak elszámolásait

A fővámmal felhívása a raktártulajdonosokhoz

A budapesti m. kir. fővámmal előjegyzési osztálya felhívta az összes előjegyzési raktártulajdonosokat, hogy 1925 első félévi elszámolási megjelölése céljából elszámolási bejelentéseiket — 3 példányban — és a lezároláshoz szükséges árubevallásokat legkésőbb július hó 8-ig nyújtsák be a fővámmal előjegyzési osztályához annál is inkább, mert ennek elmulasztása esetén a fél költségére bizottság száll ki a szükséges adatok beszedése végett.

Július 8-ig kötelesek tehát az előjegyzési raktártulajdonosok benyújtani a külföldről behozott mennyiségről, a raktáron levő készletről s a szabad forgalomba hozott (belföldiesített) mennyiségről szóló jelentésüket s az összes vonatkozó vámkormányokat s a visszkiviteli elszámolást is.

A jelentések idejében való beadásának elmulasztása nemcsak a bizottság kiszállását vonja maga után, hanem amíg az az adatokat be nem szerzi, az előjegyzési raktárra való újabb betárolás sem eszközölhető.

A miniszterium kilátásba helyezte az új vámtörvény végrehajtási utasításának a közeli napokban való kiadását, mely előrelátólag honorálni fogja a kereskedelmi érdekeltségnek az előjegyzési raktárak tekintetében előterjesztett kívánásait is, többek között a raktárkedélyeknek visszavonásig való engedélyezését is. Minthogy azonban a megadott engedélyek e hó végén lejárnak, az engedély meghosszabbítását okvetlenül újból kérelmezni kell, de most már visszavonásig való engedélyezés is kérelmezhető lesz.

Működnek az adóügyi szakbizottságok

Az OKISZ ankétot hív össze az eljárás egységesítésére

Az 1925. évi kereseti és jövedelmi adó kivetések előmunkálatait a kerületi adófelügyelőhelyettesek most kezdték meg és a kivetéseknel már igénybeveszik azokat az adóügyi szakmai szakértőket, akiket az érdeképviselet erre a célra kijelölték.

Mint minden új rendszernél történni szokott, ennek az adóügyi újításnak is vannak kezdeti nehézségei, amelyek miatt a munka csak zökkenésekkel haladhat előre.

Az egyes kerületek adófelügyelőhelyettesei ugyanis nem egységes rendszer szerint vonják be a szakértőket.

egyes kerületekben a szakmai szakértők külön-külön kapnak kézzel egy névjegyzéket, más kerületekben viszont legálább 5 szakértőtől alakított bizottság elé terjesztik az adatokat. Előfordul az is, hogy sürgős esetekben az Országos Kereskedő és Iparos Szövetségtől közvetlenül kérnek két szakértőt kiküldését, azonban a tárgy megjelölése nélkül, s így az illetők kellő információt nem szerezhetnek be.

Ezekre a kezdeti nehézségekre való tekintettel az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség az általa delegált különböz

szakmai szakértőket külön ankétre hívja össze, és ebbe a tanácskozásba bevonja a kerületi adófelügyelő helyetteseket is.

akkikkel egyetértőleg igyokszik egy olyan egységes rendszert létrehozni,

amely ezen újítás meghonosítása alkalmas szel szem előtt tartott cél elérését legjobban biztosítja.

Az eddigi tapasztalatok alapján legkielegítőbbnek az a módszer mutatkozik, mely szerint a kerületi adófelügyelőhelyettesek

legálább öt szakértőt hívnak meg egyszerre,

és ezek együttesen mondanak véleményt a szakmájukhoz tartozó adóalanyok kereseti viszonyairól. Ezzel nemcsak a kölcsönös ellenőrzés van biztosítva, hanem az elérendő cél is legjobban megközelíthető, mert az öt szakértő között mindenesetre könnyebben akad valaki, aki az illető adóalany kereseti viszonyait ismeri, mintha csupán egy szakértőnek osztják ki az ügyeket. Ez utóbbi rendszer mellett nagyon könnyen megtörténhetik, hogy az egyik szakértő olyan adózók ügyét kapja kézhez, akiket nem ismer, ellenben véleményét tudna mondani olyan adóalanyokról, akiknek ügyét viszont más szakértőnek osztották ki, míg ha e két szakértő együttesen tárgyalna, mindkét ügycsoportot el tudná intézni.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség elnöksége addig is, míg az említett tanácskozáson egységes rendszerben fognak megállapodni, felkéri az egyes kerületekbe delegált szakmai szakértőket, hogy a közigy érdekében hivatalos helyről nyert felhívásra az előkészített munkálatokban megfelelő buzgóssággal és lelkiismeretességgel vegyenek részt.

Az uccai árusítás új rendje

A székesfehérváros tanácsa szabályrendeletet készített, amely a főváros területén mindinkább felbuzgó uccai árusítást lesz hivatva szabályozni és amely valószínűleg már július hó 1-én életbe is lép.

A szabályrendelet szerint a jövőben uccai árusítást engedélyt általában csak hadirokkantoknak vagy olyan egyéneknek adnak ki, akik más munkára vagy keresetre képtelenek.

Ipart a szabályrendelet szerint a főváros uccáin és a piacokon üzni nem enged, kivételt csupán a cipőtisztítókkal és a küszörösökkel tesz.

A mozgó árusítást teljesen megtiltja a szabályrendelet,

hogy az egyes uccai árusók hatósági és közegészségügyi ellenőrzése minél könnyebben történhessen. Bódékat árusítás céljára a székesfehérváros a város belterületén egyáltalában nem engedélyez. Ipariokké árusítására a jövőben új engedélyeket nem adnak. Általában meg van engedve a gyűnölés, a pereg, a kukorica, a gesztenye, a virágárusítás, léggömbárusítás és alkoholmentes hűsítő italok árusítása.

Az összes kiadott engedélyeket az e célra alakult kerületi bizottságok a rendelet életbelépte után legalapóssabban felülvizsgálják.

Az uccai árusók szabályozása után a közeljövőben sor kerül a kapu alatti árusítás rendezésére is, ugyancsak a kereskedelem megvédése érdekében.

Több mint háromszázmillió aranykorona volt a textilgyárak 1924. évi termelése

A magyar Textilgyárosok Országos Egyesületének igazgatósága most adta ki jelentését az 1924. évről. A jelentés szerint a textilipar évi termelésének értéke félgyártmányokban és készárúban 304 millió aranykorona, vagyis az egész magyar ipari termelésnek 15 százaléka. A termelés nettoértéke, vagyis kizárólag az ipar által termelt készáru értéke évi 260 millió aranykorona. A textilipar által produkált ipari haszon szóval a nemzeti vagyonszaporulat, a termelt áru értékének átlag 40 száza-

BUTORSZÖVETEK

Selyemripszek Damaszok Függyökelmék Szőnyegek
Brokátok Velourok Mairaccsinatok Futók
Atvetők, az összes kárpitoskellékek nagyban és kicsinyben
Vágó és Társa (IV. Kammermayer Károly u. 3. Központi városház

Hibás paplanok féláron!

Sándor „Ideál” paplangyár IV, Kammermayer Károly uca 1 (Központi városháza).

Hibás kislejtett paplanok 200.000 koronától. Gyönyörű virágos hibás paplanok 300.000 koronától feljebb. Árusítottak, míg a készlet tart.

NŐI KALAPOKAT

az „OKISZ” szagok
szándékosan részére
20% kedvezmény
nyel adunk. Férfi és
női kalapjavítókat és
átalakításokat 8
nap alatt elkészít-
lünk nagyon szépen
Kalapipari és
Kereskedelmi Rt.
Budapest V. uccaa 47
Nagyemő uca és
Gyár uca között

Beck Vilmos és Fiai gyapjútrugyáral

Gross -- Meseritsch
Emerich Ditő Humpolec

Iroda:
Bécs VI, Hirschengasse 25

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest

Gyora-, teher- és gyűjtőforgalmak
TELEPHK:
Wien, I., Biberstrasse 8 — Brünn, Da-
vadelní 6. — Warnsdorf, Carl Wagner-
strasse

Deutsch Mór és Fiai

Dilmos császárl út 6
Férfi-, fiú- és gyermekruhagyár. Szőrmé-
áruagyár. Posztó- és bélsárúkat nagyban

Holtzer Viktor, Budapest

ékszerész, arany- és ezüstműves
Gyár és raktár IV. Károly körút 10 (főlem.)
Vilamos erőre berendezve. Készít mindentéle
ékszer-, arany- és ezüstmunkát, alakítást és javítá-
st. Állandó raktár mindenféle ékszer, arany-,
ezüstárúban és órákban. Telefonszám: 116—24

léka, vagyis 304 millió után 121.6 millió aranykorona. A hazai textilipar a szükséglet 56 százalékát fedezi. Ha saját textilipari termelésünk nem volna, egy-évi textilszükségletünket évi 463.4 millió aranykorona értékben a külföldről kellene importálnunk. Ami annyit jelentene, hogy kereskedelmi mérlegünk passzívuma évi 121.6 millió aranykoronával emelkedne tehát éppen megduplázódna. A textilipar 27.500 munkást foglalkoztat, 1921ben még 33.000 orsó volt Magyarországon, ma pedig 93.000, a pamutszövőiparban pedig 4100 szövőszék, ma pedig 8240, a posztóiparban 370, ma 1126.

A jelentés részletesen beszámol a új vámtarifa hatásáról, kereskedelmi szerződésekről, a szabadforgalom helyreállításáról, a gazdasági válság hatásáról, a textiliparra és textilkereskedelemler s a textilipar fejlődéséről. A hitelkérdést illetően rámutat arra, hogy a belföldön sem az állam szervei, sem a bankok után nem lehetett termelési hiteleket kapni. Az összes belföldi hitelintézetek kimerültek az áruváltók leszámításában. Azok a panaszok, hogy az állam hitelnyújtó szerve, a Jegybank még ezeket a hiteleket is sok esetben nehezkese, tuljzsigoruan és az egyes vállalatok tényleges helyzetéhez képest nem mindig arányosan intézi, a múlt évben sem hallgattak el teljesen.

A jelentés, amelyet Schiller Ottó dr. titkár állított össze, végül a közszállításkörről, továbbá a vámmügyi és adópolitikai kérdésekről számol be.

Kiadja:
A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Donáth Jenő és Társa

Budapest, IV. kerület, Szarab ucca 8
S. adington & Co Ltd
Londoni postógyárr
ég vezérképviselői

Legjobb minőségű férfi- és nőiszövetek

legolcsóbb bevásárlási forrása
FRIEDMANN FARKAS
divatruháza VII., Király uca 11. sz.
Eladá nagyban és kicsinyben!!

Sugár Arnold

üzletláz Budapest V. Sas ucca 20. szám. kenőcs, szobkendő- és divatáruanyagkereskedő. — Állandó dú raktár

ELZAKHATATLAN SZÖVET-ÉS MUNKARUHÁK

GUTMANN J. & Co
BUDAPEST, RÁZÓCZI-ÚT 16

Guttmann és Fekete

kötészővött- és kötöttárugyár
Budapest-Óbuda
Központi raktár és Iroda:
VI. KER., DEÁK TÉR 6. SZÁM
(ANKER PALOTA)

Pártos, Grosz és Tsa

posztó-, bélsár-
nyagkereskedés
VI. Király ucca 8. Nagyasszék: Libéria, rendőrség, tűzoltó, közszállítási és kocsi posztókhán

KLINGER IG.

gyapjúszövet-gyárainak:
Neustadt an der Tafelfichte
1. B. Jungbunzlau I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.
vezérképviselő Magyarországn számára
Bécs, Zelinkagasse 4

MAGYAR DIVATCSARNOK